

LEKCIJA IZ GENOVE

Bivši fašisti, sedanjí pristaši MSI, so večeraj že okrog 2. ure ponoči pobrali sila in kopita: zapustili so Genovo, kjer je bilo vse pripravljeno, da bi se njihov kongres mogel vrniti v relativno varnih okoliščinah, ker so krajevne oblasti obdale strateške točke mesta z bodečo žico, v mestu samem pa koncentrirale, tudi iz drugih krajev Severne Italije, številne oddelke finančnih straž, karabinjerjev in policije v popolni bojni opremljeni. Do preteklega petka ponoči ni bilo nobenega dvoma, da je Tambronijeva vlada bila odločna spričo vse, da bi se kongres njenih trenutnih zaveznikov mogel vrniti v prav tam, kjer je bil prvotno določen, tudi kljub temu, da ni bilo prav tako nobenega dvoma, da demokratično in protifašistično prebivalstvo Genove ne more trpeti, da bi se v njihovem mestu zbrali, med drugimi tudi taki, ki so osebno odgovorni za smrt premožnih protifašističnih borcev iz Genove in pokrajine. Kongres MSI v Genovi je torej predstavljal za vlado neke vrste preizkusni kamen za ugotovitev njene politične trdnosti.

Kje moramo iskati vzroke, da se je ta preizkusni kamen za vlado tako porazno?

Vzrokov je nedvomno več, pa tudi njihov značaj in narava sta različni. Predvsem gre tu za pogrbeno oceno položaja, ki je hkrati posledica pogrbenih domnev, da je protifašistično razpoloženje prebivalstva... komunistično maslo. Nekaj podobnega si je drznil zagovarjati v parlamentu celo notranji minister Spataro sam, in to nekaj ur pred uradnim umikom vlade, to je, ko je že on sam naročil prefektu v Genovi, da naj polsrešitev, ki bo za MSI nesprejemljiva.

Dalje: vlada je prav tako pogrbeno domnevala, da bo tudi v tem primeru povsem zadostalo sklicevanje na načelo formalistične zakonitosti, čes MSI je zakonita stranka, ima svoje predstavnike v parlamentu, in ji je treba zato zagotoviti enake pogoje, kakor vsem drugim zakonitim strankam, za nemoteno vršitev njene zakonite dejavnosti. Pri tem se je poudarjalo, da vlada KD, ki ostaja zvesta demokratičnim načelom in tradicijam protifašističnega odpora, ne more ravnati drugače. Tu gre očitno za preteživo: bivši predsednik vlade Scelba (ki vemo, kaj je) je predpovedal MSI, da bi imel kongres v Bariju in je tri leta zapovestjo prepeljal, da bi MSI imel sploh kongres v katerem koli mestu. Toda takrat so bili drugačni časi, in vlada KD niso

potrebovale podpore MSI. Tretjot: vlada je prav tako pogrbeno domnevala, da bo protest levičarske opozicije odjeknil v prazno, medtem ko se je izkazalo, da je bil ta protest le verno tolmačenje protifašističnega odpora vsega prebivalstva, ne glede na njegovo politično pripadnost (če pri tem izvajamo le Malagodijske liberalce in monarhiste, pa še desničarske kroge KD). S tem protifašističnim razpoloženjem prebivalstva so morale nujno solidizirati vse tiste politične stranke, ki so organizirale in vodile borbo proti fašizmu in nacizmu. In dejansko so bile tu vse: socialisti, komunisti, republikanci in liberalci (to je radikali, ki so prelomili z Malagodijem in ustanovili radikalno stranko, ker je Malagodi zapeljal liberalno stranko v vode italijanskega industrijskega, trgovskega in finančnega velekapitala). Tu je bil svet kulture in znanosti: profesorji, pravniki, ki so v znak protesta prekinili z izpiti in pisali protestni pismi predsedniku vlade, notranjemu ministru in predsedniku republike ter zahtevali razpust MSI. Tu ni bila uradno le KD, ker se je znašla v skrajno nerodnem položaju spričo dejstva, da MSI podpira njeno vlado. Tudi njena sindikalna organizacija CISL se je znašla v precepu: spričo protifašističnega odpora v vrstah svojega delavstva se je glede prve splošne stavke 30. junija zatekla h kompromisu, ko uradno ni sodelovala pri stavki, prepustila pa je svojim članom, da se odločijo sami; glede druge splošne stavke, ki bi se bila morala vršiti večeraj, pa je — pod preteživo, da gre za stavko političnega značaja — prepovedala udeležbo svojim članom, ker je bila prepričana, da bo šla vlada v tej zadevi do kraja (in o taki odločnosti Tambronijske vlade res ni mogel obstajati nikakršen dvom!). In vendar...

Kaj se je zgodilo? Zakaj se je Tambroni premislil? Saj bi prav gotovo šel do kraja, da ni hotel na razsoden odpor političnega vodstva KD, ki je moral poseči vmes, da ne bi bilo prišlo do katastrofe. Kajti, kdor ima le količjak čuta za položaj, je moral vedeti, da bi se kongres MSI v Genovi nujno začel in končal v krvi, pri tolikem nemogljem ogroženju demokratičnega in protifašističnega prebivalstva v Genovi sami in v drugih krajih še vedno žive protifašistične tradicije Severne Italije spričo tako očitne provokacije.

In kaj sedaj? S tem »neuspehom« Tambronijske vlade se je izoliranost KD še poglobila;

V teh poletnih dneh, čeprav ni hude vročine, se potijo dijaki tudi na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu, ker polagajo zrelosni izpit. - Skupno je letos 148 maturantov: 62 na klasični gimnaziji, 26 na realni gimnaziji, 18 na učiteljski in 42 na trgovski akademiji. Izmed teh je 14 kandidatov iz Gorice (11 na klasični gimnaziji in 3 na učiteljski). - Na sliki vidimo predsednika izpitne komisije za klasično in realno gimnazijo profesorja Cronio, ki izprašuje maturanta iz realne gimnazije.

Po zmagi demokratičnega ljudstva v Genovi

Tambroni bo prisiljen podati ostavko?

Včeraj popoldne ga je sprejel Gronchi, nato pa še Moro - Danes bodo v Genovi tri velika zborovanja; govorili bodo Longo, Terracini in Secchia - Parri pa bo govoril na sestanku Sveta odporniškega gibanja

(Od našega dopisnika)
GENOVA, 2. — Čeprav je danes v Genovi po ulicah še polno karabinjerjev, čelerinov in finančarjev, ki v popolni bojni opremljeni stojijo v skupinah na najbolj strateških točkah in so v središču mesta postavljene zidne pregrade ter spanski jezdec, ne more to izbrisati izrednega razpoloženja, ki prevaja vse genovske meščane.

Ze navsezgodaj zjutraj so meščani zvedeli, da so se fašisti ponovno umaknili. Splošna stavka je bila prekinjena. Toda čeprav so bile trgovine odprte in se je promet normalno razvijal, večina delavcev ni odšla na delo. Zbirali so se na ulicah in tržih in se objemali in povsod je bilo slišati le besedo: »Zmagal! Zmagal! smol! Genova je zmagala! Antifašisti so se enkrat premagali fašiste! Živela rezistenca! Živel 25. april in 2. julij! Proč s fašisti! itd. itd.

Napetost, ki je trajala v mestu do zgodnjega jutra, se je umaknila veselju, ki je eksplodiralo z neznansko silo. Ljudje so dobesedno zasuli z rožami in vencami spominski plošči padlim partizanom na Ulici XX. septembra. Med cvetenjem pa je bilo videti številne protifašistične napise.

Zmagal! Genova je zmagala! Meščani — ne glede na politično pripadnost — so ponosni, kot so bili ponosni 25. aprila leta 1945, ko je nemški general Meinhold podpisal predajo.

Ljudje hočejo vedeti podrobnosti o nočnih odločitvah, ki so vplivale na odločitev o preklicu fašističnega kongresa. Bivši partizani, ki so bili vso noč na nogah, vedno znova opisujejo potek dogodkov ter pravijo, kako so fašisti bežali.

stalo je znano: prefektova poudarba antifašizmom, izjava fašistom, da ne more jamčiti za varnost itd.

Danes popoldne so zadnji fašistični delegati zapustili mesto. Spet je prišlo do malih incidentov, tokrat pred hotelom »Colombias«, tako da je intervenirala policija in demonstrante razgnala.

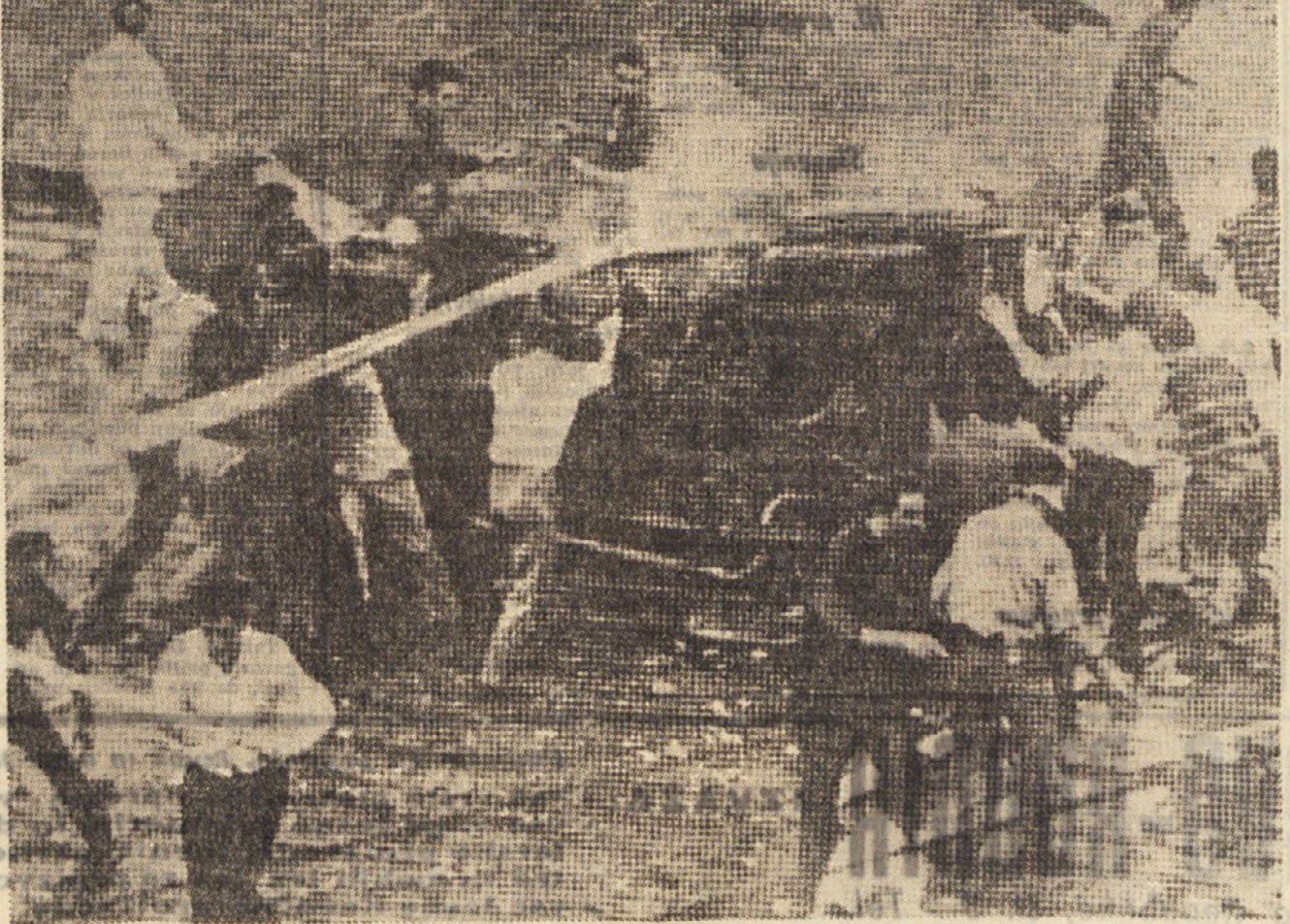
Od 60 v četrtke aretiranih antifašistov so jih danes izpustili na svobodo 42.

Za jutri so v Genovi napovedani tri velika javna zborovanja, na katerih bodo poleg drugih govornikov govorili Longo, Terracini in Secchia. Svet odporniškega gibanja pa se bo sestel pod vodstvom Parrija ob 9.30 v gledališču »Duse«.

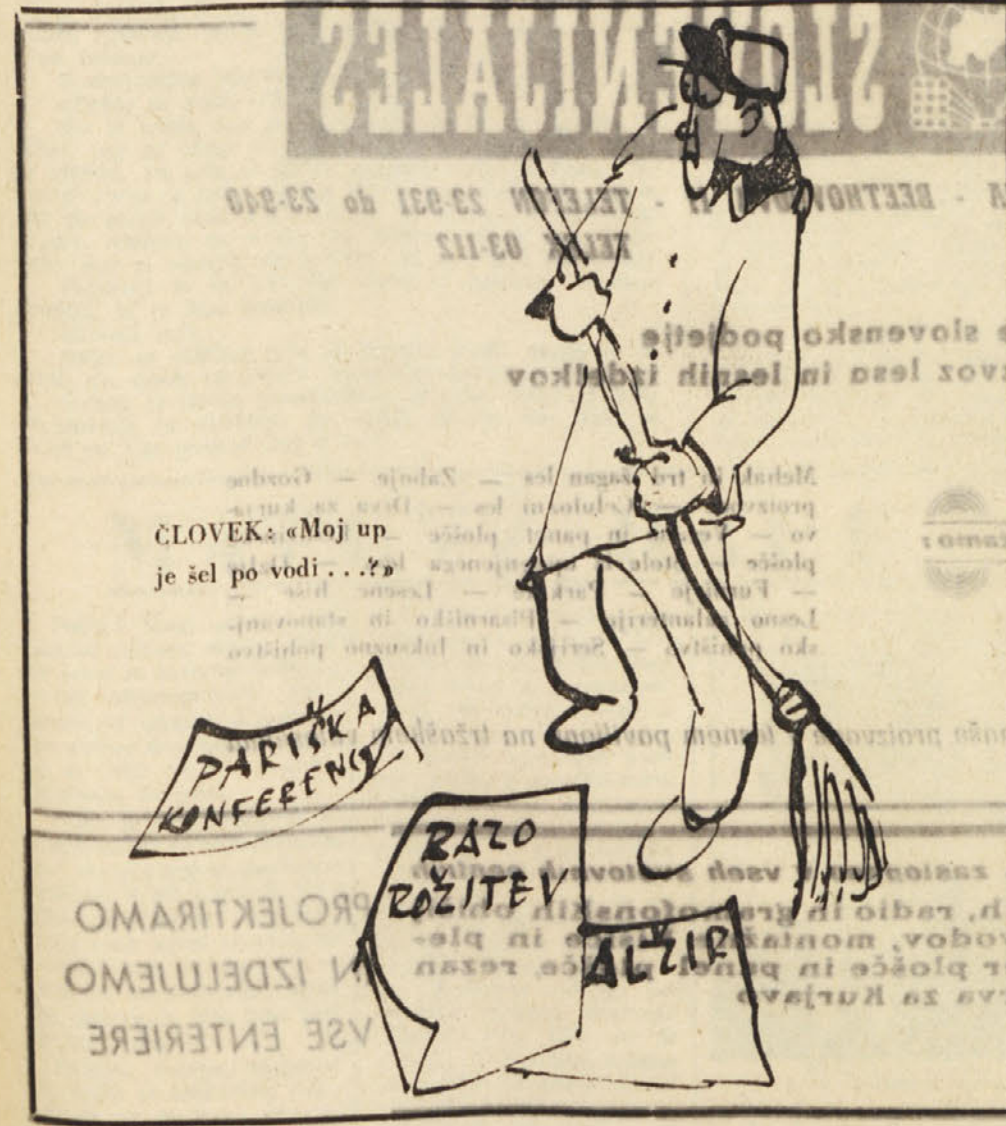
O vsem tem si je tudi Tambroni sam povsem na jasi. Ko ga je danes sprejel predsednik republike Gronchi, mu je Tambroni moral poročati predvsem o porazu vlade v Genovi, kjer se kongres njenih bivših zaveznikov ni mogel vršiti, kljub temu da je vlada uradno izjavila tudi po svojem notranjem ministru, da je dolžna poskrbeti, da se kongres vrši nemoteno. Hkrati pa mu je moral sporočiti »zalostno« vest, da so parlamentarci MSI odrekli podporo in da se sedaj njegova vlada nahaja v manjšini v poslanski zbornici. Kaj mu je dejal Gronchi, ni znano; vendar pa je značilo, da je del Tambroni kasneje na posvet k političnemu tajniku KD Moro. Tudi o vsebini tega razgovora ni še nič znanega, le agencija ANSA ve povedati, da se med razgovorom ni obravnavala določena vprašanja in da je razgovor le nudil priliko za izmenjavo misli o vprašanjih splošnega značaja. V nekaj podobnega pa ne more verjeti nihče, ko pa je kakor na dani, da sta se morala razgovorjati o prav določenih stvareh: predvsem o dogodkih in Genovi in o odločitvi podpore MSI vladi KD, hkrati pa o tem, kaj naj sedaj stori Tambronijska vlada in kaj o vsem tem misli vodstvo KD.

V zvezi z dogodki v Genovi sta Nenni in Saragat postavila predsedniku vlade interpelacijo, v kateri ga vprašujeta, kakšni so nameni vlade na položaju, ki se je ustvaril v Genovi, in spričo nevarnosti, ki ogrožajo deželo kot posledica okoliščine, da fašisti sodelujejo odločujoče v vladni večini.

Dogodke v Genovi in poraz, ki ga je s tem v zvezi doživel Tambronijska vlada, izkoriščajo tako liberalci kot tudi monarhisti in obtožujejo vlado, da je sama kriva, če je prišlo do tega nerodnega položaja, ker etrdovratno odklanja podporo demokratičnim strankam. PDI vidi vzroke za tak položaj v kronični šibkosti vlad KD in v stalnem popuščanju levici. Malagodi pa se zavzema za

Razgiban prizor s četrtkovih protifašističnih demonstracij v Genovi: skupina antifašistov je prevrnila avtomobil policijskim agentom, ki so po nepotrebnem izzivalno napadli mirno manifestacijo

(Nadaljevanje na 8. strani)

Aktualni portreti

ADEN ABDULLAH OSMAN

ABDULLAH ISSA

PROF. MARTIN STRELL

JOSEPH KASAVUBU

MARLON BRANDO

Sedem dni v svetu

Razorožitev se seli v New York

Prejšnji teden smo poročali, da je na razorožitveni konferenci v Ženevi prišlo do nastopa sovjetske delegacije, ki je upravičeno protestirala proti zavlačevanju zahodnjakov z odgovorom na nove sovjetske predloge, ki jih je mednarodno javno mnenje ocenilo za konstruktivne, ker so se približale zahodnim. Sledile so ostre polemike, dokler ni prejšnji ponedeljek sovjetska delegacija sporočila, da se ne bo več udeleževala sej odbora deseterice in se sejo zapustila skupaj z ostalimi štirimi zahodnimi delegacijami. Vodiitelj sovjetske delegacije, Valerijan Zorin, je izjavil, da je na konferenci nastal enedopusten položaj, ker zahodne delegacije še vedno niso odgovorile na sovjetske predloge, ter predložile, da se upravičeno razorožitev lahko bolj plodno obravnava na prihodnjem zasedanju generalne skupščine OZN. Hkrati je sovjetski predstavnik v OZN izročil generalnemu tajniku pismo, v katerem se predlaga, naj se na dnevnem 15. zasedanju glavne skupščine OZN vpiše razorožitev vprašanje in obravnava položaja, ki je nastal v zvezi z resolucijami, ki jih je odobrila skupščina lani v novembru. Pismo je bila priloga.

ALI VEŠ...

— da je sicilijanski fašistični tehnik v Vespri d'oro, ki je dvajseto leto izlaja v Palermo, na veliko veselje vseh črnosrajčnikov in v še večjo zabavo vseh antifašistov objavil v svoji zadnji številki članek z naslednjim naslovom (z ogromnimi črkami):

«RIVELAZIONI SENSACIONALI» — Nel 1953, quando la città di San Giusio gemma sotto il tallone di Winterton — TRIESTE ERA PRONTA IN ARMI PER LIBERARE L'ISTRIA, FIUME E DALMAZIA — Mentre i giovani si armavano clandestinamente e il liceo G. Oberdan veniva trasformato in un vero arsenale — BORGHESI OFFERIR AL GOVERNO 500 UOMINI PRONTI A TUTTO.

(Prevod: «Senzacionalna odkritja» — Leta 1953, ko mesto Sv. Justa ječalo pod Wintertonovo peto — Trieste je bil pod orožjem pripravljen osvoboditi Istro, Reko in Dalmacijo. Medtem ko so se mladinci tajno oboroževali in je bil licej G. Oberdan spremenjen v pravi arzenal — Borghese je ponudil vladni 500 moških pripravljenih na vse.)

Mnogo zabavnih pripomb bo prav gotovo povzročilo med našimi čitatelji številka 500 (pet sto) in beseda «smo», ker se bodo spomnili, da je bil Borghese poveljnik X. Mar. (fašistični tehnik ga imenuje legendarni poveljnik).

žena spomenica, v kateri se oboje, ZDA in njihovi zavezniki, da se na vse načine trudijo ovirati sleherni praktično obravnavo novih sovjetskih predlogov ter da so zahodne države imele namen torpedirati razorožitveno konferenco. Hkrati je Hruščev poslal Eisenhowerju in predsednikom ostalih štirih zahodnih vlad (Anglije, Francije, Italije in Kanade) pisma z obrazložitvijo vzrokov sovjetske poteze. Zahodni delegati so to potego takoj obsojili kot spro-pagandno potezo in vrgli vso odgovornost na SZ za razbičje konference ter hkrati izjavili, da so za nadaljevanje pogajanj in sejo tudi nadaljevali brez zahodnih delegacij. Ameriški delegat, Easton, ki je pred tem prišel v posveto-vanja v Washingtonu, je ob-razložil nov ameriški načrt, ki predvideva tri razdobja za splošno in popolno razorožitev pod dejanskimi mednarodnim nadzorstvom, vendar pa ne določa nobe-nega roka. Z v prvi točki predlaga ustanovitev nad-zorstvene organizacije in še nato prepoved vozil, ki prenašajo orožje za množično uničevanje. Naslednjega dne pa so tudi zahodne de-legacije sklenile, da se delo konference zaključijo in da bodo nove predloge — na podlagi ameriških — sporočili skupščini OZN, vendar pa bodo zahodne delegacije ostale v Ženevi in upanje, da se komunistični delegati vrnejo h konferenčni mizi. Objektivni poročevalci iz Washingtona so takoj pouda-rili, da je vest vzbudila svečje presenečenje nad ne-nadnostjo te poteze, kot pa presenečenje nad namo po-tezo, ki so jo očito pričaka-vali. V Parizu pa je u-gledni dnevnik «Le Monde» zapisal, da se zahodne sile v Ženevi niso nahajale v u-godnem položaju in da ese niso mogle koristno pogajati in popuščati, kot je bilo za kompromis nujno potrebno. Zakaj? «Zaradi negotovosti ameriške politike pred pred-sedniškimi volitvami; zaradi težav, na katere je Eisen-hor-ve naletel pri poskusu, da spravi v skladu stališča državnega sekretarja, Pen-tagona in Komisije za atomsko energijo, ter končno zaradi francosko-ameriških sporov glede jedrskega razoroževanja».

Zaradi tega prevladuje mnenje, da bodo morali za-hodnjaki v bodoče pokazati mnogo več razumevanja, občinstvo in dejanske pri-pravljenosti na kompromis, če zares iskreno želijo, da se sporazum o razorožitvi doseže. Pokazalo pa se je tudi, da predstavniki dveh blokov niso najbolj pripravi-li forum za obravnavanje glavnih svetovnih vprašanj. V Ženevi so ponovno doka-zali, da njihova pogajanja niso mogla pripeljati do na-predovanja glede vprašanja razorožitve.

Prav zaradi tega bo vseka-kor za rešitev tega vpraša-nja mnogo bolj ustrezna generalna skupščina OZN, če se ne bo spremenila o propa-gandno borb. Nikakor pa ne gre za dokončno razbič-je pogajanj o razorožitvi, temveč za približno trime-sečno aktivnost. Tudi če bo skupščina OZN sestala. Tedaj bo prišlo do besede lahko

vse države, saj gre za vprašanje, ki zavira vsa svet, in je zaradi tega logično, da se to vprašanje obra-vnava ob sodelovanju vseh držav. Ni dvoma, da bodo izvenblokovske države pred-stavljale pozitiven moralni in politični pritisk, ki bo lah-ko pospešil približevanje na-sprotujočih si stališč in pri-speval k napredku sporazu-mevanja o razorožitvi.

Neuspeh pogajanj za Alžirijo

Od prejšnje sobote do sre-de so se trije predstavniki alžirske vlade pogajali z predstavniki francoske vlade v Melunu pri Parizu, da bi pripravili vse, kar je po-trebno za začetek pogajanj med obema vladama o do-končni rešitvi alžirskega vprašanja. Z alžirske strani je vodil pogajanja od. Bu-mendžel, s francoske strani pa Moris. Ko je bilo v sre-do zvečer objavljeno franco-sko uradno poročilo, je bilo jasno, da so že pripravljali na pogajanja doživela ne-uspeh. Poročilo govori o sk-anjanju o častnem koncu bo-jeva, ki se trajajo, o uredit-vi vprašanja orožja in o u-sodi alžirskih borcev. «Ker so se sedaj ti pripravljali razgovori končali, morajo alžirski odposlanci čimprej po-novno odgovoriti v Tunis. Včeraj pa je po vrnitvi v Tunis Bumendžel izjavil: «Mi smo odšli v Francijo, (Nadaljevanje na 8. strani)

Afriški sprehodi

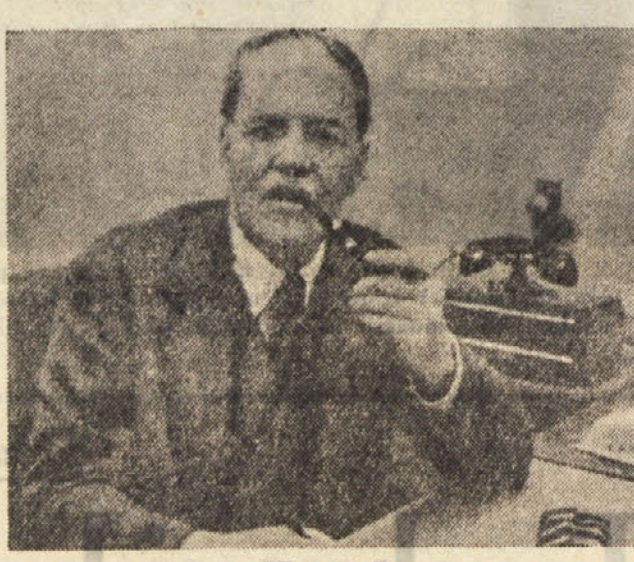
Francija: Br... Tukaj mora zboleti človek za srbečico

Odkrivanje zavese nad drugo svetovno vojno

Tajni razgovori med A. Dullesom in nacisti v letu 1943 v Švici

Moskovski tednik «Novoje vremja» objavlja na osmih straneh dokumente SS in komentar k tem razgovorom

MOSKVA, julija 2. — V včerajšnji številki sovjetskega tednika «Novoje Vremja» je na drugi strani objavljeno na fotokopija zapnega dokumenta obveščevalne služ-be nacističnih oddelkov SS, v katerem je govora o raz-govorih Himlerjevega odpo-slanca princa Hohenloea z Amerikancem Mr. Ballom. Osebnost Mr. Balla in do-kumenti, ki so včeraj prvi-objavljeni po vojni, se na-najajo na voditelja obvešče-valne službe Allena Dullesa. «Novoje Vremja» prinaša s temi dokumenti o tajnih razgovorih med Allenom in Dullesom in Hitlerjevi leta 1943 v Švici vrsto novih in doslej nepoznatih podatkov. Tako objavlja časopis na primer celotni tekst razgo-vorov, ki jih je imel Dulles s princem Maxom Hohen-loem. Najbolj zanimivo pa je, da so bili ti razgovori 15. februarja 1943, to je samo dan po zaključku zgodovin-skih razgovorov v Casablan-

Allen Dulles

ci med Churchillom in Roo-sewelltom, razgovor, na ka-terih je bilo odločeno, da je treba Nemčijo za vsako ce-no zbrisati na kolena. Toda, ko je objavljanje te afe-re je ro-liko bolj delikatno, ker gre za živo osebnost in človeka, ki zavzema v ameriški hierarhiji razmeroma visoko mesto. Posebno preseneča v objavljenem nacističnem do-kumentu to, da Hitlerjevi tra-tirajo Allena Dullesa kot posebnega poslanca samega tedanjega ameriškega pred-sednika Roosevelta. Dulles je — kot je znano — bil o-polnoomčenec ameriške ob-veščevalne službe. Tudi v teh razgovorih ni predstavljal ameriškega predsednika, kar v svojem komentarju v objavljenem tekstu podčrta-jejo tudi sovjetski avtorji, ki poudarjajo, da si je Al-len Dulles dejansko sam pri-pisal to funkcijo in da je predstavljal tiste ameriške kroge, ki so težili za tem, da pride do dogovora z Nemci, ne pa ameriškega predsednika Roosevelta. Po tem sovjetskem viru je imel Allen Dulles v razdobju od 15. januarja do 13. aprila z odposlanci SS v švi-carskem mestu Bernu tri se-stanke. Na teh sestankih je bil prediskutiran tedanji mednarodni položaj in prišlo je do soglasja o vrsti pomembnih vprašanj. Na-navedenih sestankov in razgo-vorov je bil, da se najde način in pot kako rešiti Nemčijo, kako najti nek iz-hod zanj in kako bi even-tuelno prišlo tudi do skle-nitve ločnega sporazuma med njo in ZDA. Dulles in njegov tedanji pomočnik Ro-berts sta sodeč po dokumen-tu v «Novoje Vremja» sma-trala, da bi bilo mogoče v Evropi vzpostaviti novi red, ki bi bil nekega dne lahko sprejemljiv tudi za Angli-saksonce in ki bi predstavl-jal osnovo za novi svetovni red, o katerem se je v ti-stem času mnogo govorilo. Tako je Dulles v teh raz-govorih pristal na to in pri-nal, da ima Nemčija pravi-

ci med Churchillom in Roo-sewelltom, razgovor, na ka-terih je bilo odločeno, da je treba Nemčijo za vsako ce-no zbrisati na kolena. Toda, ko je objavljanje te afe-re je ro-liko bolj delikatno, ker gre za živo osebnost in človeka, ki zavzema v ameriški hierarhiji razmeroma visoko mesto. Posebno preseneča v objavljenem nacističnem do-kumentu to, da Hitlerjevi tra-tirajo Allena Dullesa kot posebnega poslanca samega tedanjega ameriškega pred-sednika Roosevelta. Dulles je — kot je znano — bil o-polnoomčenec ameriške ob-veščevalne službe. Tudi v teh razgovorih ni predstavljal ameriškega predsednika, kar v svojem komentarju v objavljenem tekstu podčrta-jejo tudi sovjetski avtorji, ki poudarjajo, da si je Al-len Dulles dejansko sam pri-pisal to funkcijo in da je predstavljal tiste ameriške kroge, ki so težili za tem, da pride do dogovora z Nemci, ne pa ameriškega predsednika Roosevelta. Po tem sovjetskem viru je imel Allen Dulles v razdobju od 15. januarja do 13. aprila z odposlanci SS v švi-carskem mestu Bernu tri se-stanke. Na teh sestankih je bil prediskutiran tedanji mednarodni položaj in prišlo je do soglasja o vrsti pomembnih vprašanj. Na-navedenih sestankov in razgo-vorov je bil, da se najde način in pot kako rešiti Nemčijo, kako najti nek iz-hod zanj in kako bi even-tuelno prišlo tudi do skle-nitve ločnega sporazuma med njo in ZDA. Dulles in njegov tedanji pomočnik Ro-berts sta sodeč po dokumen-tu v «Novoje Vremja» sma-trala, da bi bilo mogoče v Evropi vzpostaviti novi red, ki bi bil nekega dne lahko sprejemljiv tudi za Angli-saksonce in ki bi predstavl-jal osnovo za novi svetovni red, o katerem se je v ti-stem času mnogo govorilo. Tako je Dulles v teh raz-govorih pristal na to in pri-nal, da ima Nemčija pravi-

POLETI NAJDETE V trgovini čevljev **Diale** Drevored XX. septembra 18 najbolj elegantne čevlje za morje, gore, deželo po najugodnejših cenah. OBISCI TE NAS!

TVRDKA **JOŽEF SILA** UVOZ IZVOZ vsakovrstnega lesa za predelavo in kurjavo ter jamskega lesa. TRST - Riva Grumala št. 6-I - Telefon 37-004

Pri **MADALOSSO** v Trstu, Ul. Torrelliana, vogal XXX Oktobra, dobite vsakovrstno POHISTVO otroške VOZICE, žimnice — originalne PERMAFLEX — Cene ugodne

10. - 25. IX. 1960 **Zagrebaški velesejem** Splošni mednarodni vzorčni velesejem — IX. teden usnja in obutve — VI. sejem obrtništva — VIII. razstava strokovne in znanstvene knjige — V. razstava regulacijske in merne tehnike ter avtomatizacije — Moderna revija. Običajni vojni popusti na jugoslovanskih železnih in ladjah.

TRST - Ul. Moreri 7 Telefon št. 28 373 **POŽAR ARTEMIO** TOVORNI PREVOZI v vse kraje, tudi v inozemstvo

MARCELO SIEGA TRST, Ul. Romagna št. 24, tel. 31207 nudi vstekleničena istrska vina - kabernet - borgogna - refosk - malvazija - laški riesling ter briški tokaj in merlot — Zaloga pristnih kraških prstov

Tvrdba **LORENZI** TRST, Ul. S. Lazzaro 17, tel. 24-245 in mehanična delavnica v Ul. S. Francesco 58 Izvaža: ISO moto, EW 175 c., PARILLA 125 c., Parilla 230 c., Alpino, Ducatti 98 sport, ter Lambrete in Vespe — rabljeni in generalno popravljeni od 60.000 — in dalje. — Pejle čez mejo v Sežano.

D.O.M. LJUBLJANA LJUBLJANA Mestni trg št. 24 Telefon centrala 21407, 20308

Odkupuje in prodaja folklorne, umelne obrtne izdelke iz cele Jugoslavije Bogata in pestra izbira v naših trgovinah Vas bo vsestransko zadovoljila

Radio in televizija

Nedelja, 3. julija 1960

Radio Trst A 8.30: Poslušali boste... 9: Kmetijska oddaja; 9.30: Slovenske narodne pesni; 12.10: Za vsako-gar nekaj; 13.00: Yvette Horner in njen ansambl Musette; 13.30: Glasba po željah; 14.30: Nada-ljevanje Glasbe po željah; 15: Poje Giorgio Consoligi z orke-strom Lella Luitzajsa; 15.40: Vokalni tercet «Mekleček»; 16: Igor Stravinski; Svaba; 16.25: Glasbeni album; 17.40: Operne arije in dueti; 18.00: Ciganski motivi; 18.30: Slovenske zborov-ske pesni; 19.15: Glasbeno po-tovanje; 20.30: Melodije iz fil-mov; 21.00: Pesniki in njih-svavitvi; Giuseppe Ungaretti; 22.00: Nedelja v sportu; 22.10: Koncert godalnega kvarteta Car-mirelli; 22.30: Južnoameriški od-mevi; 23.00: Jackie Gleason in njegov orkester; 23.30: Do pol-noči v ritmu in melodiji.

Trst 7.15: Kmetijsko v deželi; 9.30: Danes na stadionih; 13.00: Ura Juljske krajine. **Koper** 7.15: Glasba za dobro jutro; 8.00: Domače novice; 8.05: Kme-tijska oddaja; 9.15: Zabavni zvoki; 10.30: Odkomil iz opere; 11.15: Nedeljski koncert; 12.00: Pogovor; 13.00: Poslušali boste; 13.30: Glasba po željah; 14.00: Glasba po željah; 22.15: Plesna glasba; 22.35: Sportna nedelja; 22.40: Plesna glasba. **Nacionalni program** 8.30: Oddaja za kmete; 12.10: Pojevo Bonfiglioli, Guidi, Lati-

la, Negroni, Tortelli; 13: Tour de France; 14.30: Opera glas-ba; 16.00: Glasba iz Tour de France; 17.00: Operna glas-ba; 17.30: Koncert Franca Ca-racciola; 22.45: Koncert violi-nistke Ide Haendel in pianista Antonia Beltrami.

II. program 9: Jutranje vesti; 10: Glasba za praznični dan; 11: Disco-mot; 11.45: Glasba in sport; 20: Tour de France; 20.35: Variete iz Santa Mari-neila. **III. program** 17.15: Skladbe Roberta Schu-manna; 19.00: Johan Sebastian Bach; 20.00: Vekni koncert; 21.30: Salomejev ples; 23.30: Slo-vo. **Slovenija** 7.15: Koncert pihalnih godb; 8.00: Mladinska radijska igra; 8.50: Z vedro glasbo v novi te-den; 10.00: Se pomnike, tovari-ši... France Bevk: Med tekmi-urami veseli trenutki; 10.30: Glasba starega Dubrovnika; 11: Radi jih poslušate (Sporod za-bavne glasbe); 11.30: Nace Grom: Z leti postajam mlad (reportaža); 12: Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.30: Za nabo vas; 13.45: Kon-cert pri vas doma; 14.15: Naši poslušalci čestitajo in pozdrav-ljajo — II. 15.30: Nekaj zborov Hrabroslava Volariča; 15.45: Od Grlega do Čajkovskega; 16.05: RTV Ljubljana v gosteh v To-varni emajlirane posode v Ce-lju; 17: Stodvajset minut spor-ta in glasbe; 20.05: Naši pari-zani pojo... 20.30: Veš, poet, svoj dolg? (Literarno-glasbena oddaja); 21.15: Za razvedrilo na

predpraznični večer; 22.15: Ples ob radijskem sprejemniku; 23.10: Lepa melodije - velikimi zabavnimi orkestri. **Ital. televizija** 9.45: Kmetijsko v Italiji; 10.15: TV za kmetovalce; 16.30: Sportni popoldan (direktni pre-nos atletskega tekmovalca iz milanske Arzene); 17.45: TV za 20.10: Kinoselekcija; 20.30: TV dnevnik; 20.50: Carocello; 21.05: TV roman «Tom Jones (Sesta in zadnja oddaja); 22.00: Taki smo — pogovori med Italijani; 22.40: Sportna nedelja in TV dnevnik. **Ponedeljek, 4. julija** 17.00: TV za otroke; 18.30: Popoldanski TV dnevnik; 18.45: Italijanski sprehodi; 19.05: Poje Vilma de Angelis; 19.35: Odda-ja za delavce; 20.05: Telesport; 20.30: TV dnevnik; 20.50: Caro-cello; 21.05: Polovati; 21.35: Film meseca «Sedem samora-jeva»; 22.30: TV dnevnik. **Jug. televizija** Zagreb, 10.30: «Porky», zgod-ba iz serije TV filmov o Las-nos; 20.00: TV dnevnik; 20.30: sie; Beograd, 11.00: Zunanji pre-Kulturna panorama. Ljubljana, 20.30: Ekspedicija na Himalajo 20.30: Koncert zabavne glas-be — prenos z vrta JLA, Beograd, 21.50: Sedem dni. **Ponedeljek, 4. julija** Beograd, 20.00: TV dnevnik; 20.30: Tedenjski sportni pregled. Ljubljana, 20.30: TV kloak. Za-greb, 20.40: Ranko Marinković: «Oko božje», TV drama, Ljub-ljana, 21.30: «Edini izhoda, celo-večerni jugoslovanski film.

SLOVENIJALES LJUBLJANA - BEETHOVNOVA 11 - TELEFON 23-931 do 23-940 TELEX 03-112 **Največje slovensko podjetje za izvoz lesa in lesnih izdelkov** Izvažamo: Mehak in trd žagan les — Zahoje — Gozdne proizvode — Celulozni les — Drva za kurjavo — Vezane in panel plošče — Lesovinske plošče — Stole iz upognjenega lesa — Ogelje — Furnirje — Parkete — Lesene hiše — Lesno galanterijo — Pisarniško in stanovanjsko pohištvo — Serijsko in luksuzno pohištvo Oglejte si naše proizvode v lesnem paviljonu na tržaškem velesejmu

JUGODRVO-RADNIK BEOGRAD - Trg Republike, št. 3 - Tel. 21794, 5, 6 - Telex 01 235 - P. O. B. 60 **Podjetje za prodajo, izvoz in uvoz lesa in lesnih izdelkov, zastopano v vseh svetovnih centrih** IZVAŽA: - vse vrste pisarniške opreme - vse vrste televizijskih, radio in gramofonskih ohišij - vse vrste lesne galanterije in drugih lesnih proizvodov, montažne hišice in ple-tarske proizvode, furnir, parket, lamel parket, šper plošče in panel plošče, rezan trd in mehki les, les za proizvodnjo celuloze in drva za kurjavo - vse lesne kemične proizvode UVAŽA: - vse vrste lesa in lesnih proizvodov **PROJEKTIRAMO IN IZDELUJEMO VSE ENTERIERE**

BRANKO V. RADIČEVIĆ

GOSPOD BOG Z REKE

Nedeljska novela

Kadar so se ji smejali, jim je boječe odgovarjala, da je ob neki gospod bog. Tedaj so se seje smejali. Morala je zbežati in sama zase čim glasneje moliti, da ne bi slišala psov. Kajti psovali so tudi njenega boga z reke. In govorili so desede, ki jih ni razumela. Verjela je v gospoda boga z reke. Čemu, ni vedela. Ni bila gotova, kaj to pomeni.

Stanovala je v zapuščenih hiši. Postelje ni imela. Spala je na tleh. In nihče ni vedel, da je njeno telo dobilo deklisne oblike. Zjutraj se je vselej prikradla k velikim reki s tremi velikanskimi mostovi. Slekla se je in skočila v vodo. Toda globoko se ni smela potopiti. Bala se je: kaj če jo zaloti gospod bog z reke. In s prstom v laseh je premišljevala: kdo ji je pripovedoval o tem gospodu bogu z reke. Ni se mogla domisliti. Vendar je prav zagotovo slišala, da obstoji nekaj takega.

Sončila se je v grmovju. V bližini pa ni bilo nikogar. In čutila se je svojemu telesu. Danes je drugačno kot včeraj. Kaj bo s tolikimi prsti? In čemu so se ji stegnile tako razbohotile? Kaj bo s tolikimi stegni? Tudi poprej je dobila tekla na svojih prejšnjih nogah. Kako se je potegnila v nogah. Čemu se je tako odebelila?

Toda gospoda boga se je bala. Morala bi storiti vse, kar bi ji ukazal. Skočila bi v vodo. Kajti gospod bog z reke se lahko pojavi nenadoma in notranjstvene potopljenevala. Kaj bi tedaj storila. Bežati ne bi smela. Gospod bog bi se razlezel. Pograbil bi jo za lase. Morda bi jo potegnil.

Nekega jutra je slišala pijane glasove. Glasno je morala moliti, sicer bi jih slišala. In potem je nekaj zasumelo. Zagledala je temno ramo in zakrila obraz. Vprašala je: kdo si? Prišlek je bil molčal. Prestrašila se je, morala je prav gospod bog z reke.

«Si ti gospod bog z reke?»

«Nisem gospod bog!» se je zasmel prišlek. «Ribič sem.»

«Kaj hočeš od mene?»

«Rad bi te prijel za noge in vrgel v reko.»

«Nikar se me ne dotakni!» je prosila dekle.

«Ne bom se te dotaknil, če mi obljubiš, da prides nočjo k reki.»

«Čemu naj pridem?»

Ribič se je zasmel.

«Pokazal ti bom gospoda boga z reke.»

«In kakšen je gospod bog?»

«Gol je, kakor ga je rodila mati.»

«Nikdar nisem videla gola boga.»

Ribič se je nasmehnil.

«Pa gola boga si videla?»

«Se nikoli nisem videla gola boga.»

Ribičev glas je postal zamolkot.

«Če ne prides, te bom prijel za noge in vrgel v vodo.»

«Mar moram res priti?»

«Pokazal ti bom gospoda boga z reke.»

«Kako ga bom videla?»

«Pridi do malega zaliva, tam bo, na obali.»

«Kaj naj storim, ko ga bom zagledala?»

«Storila boš vse, kar ti bo ukazal.»

«In če dobiš?»

«Ne bom se prikazal, da ne bi razhudil gospoda boga z reke.»

Dekle je zahtelo:

«Bojim se!»

«Nicesar se ne boj. Gospod bog z reke je dober.»

«In če umrem od strahu?»

«Ne bo ti treba umreti od strahu, kajti gospod bog z reke te bo varoval.»

«Pa bi me ugnel ljubiti?»

«Prav zaradi tega ti bom pokazal gospoda boga. Pripoveduj mi o sebi. Poslušal te bo. In vse tvoje prošnje bo ušlišal.»

Ribič se je smejal, vedno bolj premeteno. In potem se je legel na pijanosti glasovi svojih prijateljev. Ostalo je le preplašeno dekle. «Oditi moram,» je govorila. «Oditi moram.»

Zvečer se je pripravila. Našla je star glavnik, imela je dolge lase. Jokala je in se česala. In zatem je z dlanjo gladila staro, zmečkano krilo. Jokala je iz strahu in se boječe pripravljala. Oči je imela vsote. In roke so ji drhtele.

Na bose noge je obula stare čevlje in odšla k obali. Šla je skozi korožo. Bilo je mračno in bala se je golih zelenih sabel. Kakor da žele prav njo posekati. In s svojim tenkim glasom, je drhtela od bolečine. Drhtela od bolečine.

Obala je bila tiha in prazna. Stopala je proti zalivu. Voda je pljuskala. Pljuskala. Kakor da bi kdo z desko tolkel po mokrem perilu. Podrhtevala je. Zdelo se ji je, kakor da so ji šumi in udarci namenjeni njej.

Prikradla se je do zaliva in pogledala. Na obali je nekdo stal. Visok in temen. Pa gladek. Se nikoli ni videla kaj podobnega. Kakor da bi bil mož. Pa vendar ni bil mož. Obrnil se je proti njej. Vabil jo je z roko. Stopala je bliže in tihtela. In roka je bila vedno večja. Vse nestrpnejša. In zagledala je temen obraz gospoda boga z reke. Imel je zagorelo polt. Pa velika ramena. Bil je brez obleke. Niti krpic ne imel. Prav nicesar.

Z zamolkotim glasom je dejal:

«Takoj se sleci. Odvrti krilo.»

Ko bi rekla, naj skoči v vodo, bi to storila. Ko bi rekla, naj se utopi v vodi, bi se utopila. In naglo se je slekla. In zrla v obraz gospoda boga z reke. Vse tanjši obraz je imel. Vedno tise se je smejal. In zatem mu je obraz obil sram. Stala je zraven njega. Brez krpic. Nicesar ni imela. In njeno telo se ni sramovalo. Saj ni vedelo, da je telo. Ni se znalo sramovati.

Vzdihnil je in zamolkot dejal v nenaadni osramočenosti, ki je bila kesanje:

«Oblici se!»

Dejal je: «Oblici se!» in tignil. Tako naglo je tignil, da sploh ni videla njegovega hrba.

Ostala je sama, presenečena in gola. Gola in lepa. Preplašena in drhtela. In čutila se je: kaj neki je hotel od nje gospod bog z reke.

Prizor iz Smareglieve opere «Istrska svatba» na mariborskem odru.

Ob novih
dveh knjigah
Borisa Pahorja

PEVEC MRAČNE PRETEKLOSTI PREROK BOLJŠE PRIHODNOSTI

Skoro hkrati sta izšli dve knjigi tržaškega pisatelja Borisa Pahorja: pri «Mladinski knjigi» zbirka novel in ertje z naslovom «Kres v pristanu» in pri «Slovenski Matica» podobna zbirka «Na sipin». Zbirki se med seboj dopolnjujeta, tako da ju lahko imamo za eno celoto.

Naj pa takoj v začetku povem, da moj prikaz ni nobena literarna recenzija, temveč samo odraz utisov, ki jih napravljata knjigi, o Trstu in tržaških Slovenceh, kateri je napisal Tržčan, na drugega Tržčana. Zaradi tega bi lahko ponovil besede, ki sem jih napisal pred leti o tedanjem «Ljudskem tedniku» ob izidu Pahorjeve knjige «Moj tržaški naslov». Pahor je ostal zvest življenjskim našim življenjem na Trškem. Zajemajoč iz svojih spominov, ki segajo nazaj v njegovo otroška leta, iz svojega bogatega čustvenega zaklada nam s svojevratno, lahko bi rekli, skoroda v ta namen ustvarjeno besedo razodeva Trst in tržaške Slovence v komaj pretekli dobi.

Pri tem sta mu posebno dva momenta pri srcu. Po Trstu, da ima naš jezik v Trstu staro domovinsko pravico ter da so in morajo biti ti Slovenci v Trstu enaki in enakoupravni Italijanom.

Prvo misel je Pahor posebej jasno formuliral v impresiji «Brezvezja» v zbirki «Na sipin»:

«Lepota in mladost slovenske besede je bila... raztopljena v ozračju nad mestom in nad pristanom. Bila je blagolastnost besed. Ki imajo v tej pokrajini ob morju od vekov priznano in v naših srcih nikoli zanjano domovinsko pravico. Kakor pesem ribičev, ko se tunere in bragoci odpravljajo od brega ponči na lov. Kakor fantovski zbor v rebrni nad strmo obalo iz kraškega apnenca. A te besede vendar bolj skoraj nam pripetane, skoraj bolj izpoved mehke deklisne ljubezni. Tako da so bile zame tiste besede, besede jezika, ki je moj materin jezik, a obenem kakor da deviška nedotaknjena tistih prihaja iz daljine pokrajine otroških želja, ki se neupravičeno uresničujeta...»

«In kakor so v resnici nekaj neupravičene in značne tiste besede, so nam... resnični predmeti. Bel kamni na bregu. Borovci. Bel vogali naših hiš. Jadrna. Col-

ni. Parniški dimniki. Mi sami pod jambori in pod borovci. Mi na ulici, ki gre na obrežje. In kakor besede so tudi naša čustva neupravičena, a spet silna kot veter v jadrni.

«In tako mi je bilo, ko da črke, ki jih je pisatelj strjel s svojimi hitrimi ključki, pribijal na beli list, ne sestavljajo besed, ampak optipljive predmete. In tako so bile moje pisane besede živa resnica...»

Drugi misli pa je dal obliko v uvodu k zbirki «Kres v pristanu», kjer pravi med drugim:

«...več kot ducat stoletij smo tu na jadranski obali, tako da je skoraj ni ulice našega mesta, ki ne bi bila prej gmajna ali njivica naših kmetičev ali pa soline Nikolaja Petca. A ni pomagalo nič. Prastara ljubezen je ostajala zmeraj brez odmeva. Kakor da je okoli nas samo gluho. In takrat smo si sredi obupa rekli, da so črni zares veliki reveži, a da smo mi še večji. Zakaj njih vsaj izdaja temna polt, nas pa nič. In mi ne živimo ločeni od Italijanov, smo belokotki kakor oni, smo Arilci kakor oni. Da, čisto beli smo in naša stanovanja so v istih hišah kakor njihovi: eno naše, eno njihovo; eno njihovo, eno naše. In ženimo se med seboj in spajamo romanski čar s slovenskim čarom...»

«Saj, a če se dve plemeni križata, potem sta pač dve. Ne, ne, motite se. Ni tako. Našega plemena ni smelo biti. Ga ni bilo... Zakaj mi smo bili in hkrati nismo bili...»

«Prav gotovo segajo korenine tega gorja zelo daleč nazaj v zgodovino. Pravzaprav do samega začetka ušode vseh slovenskih ljudi, ne samo tržaških. To so tisti sledovi nesreče, ki se na robu vpiše v srce, ko pride pod tujo oblast. A za primorskega človeka se je najhuje pričelo prav v tem našem stoletju in ravno takrat, ko so se po koncu prve svetovne vojne drugi Slovenci zrušili s svojimi slovenskimi sosedi v novi državni.

«...in da je gorje že večje, zajame takrat italijanski polotok blaznosti, ki je odeta v črno srčico in nosi črn fjes. Da cela država ječi pod fastističnim trinoštvom, ki traja četrta stoletja, a huda ura, ki je z njim prišla nad našo pokrajino, je na poseben način nezasišana in divja. Mora je, ki to ugleda, nabija zavesti ljudi, strah je, ki sesa v mozeg in možgane otrok. Ker zaradi slovenske besede gorijo hiše in gledališča. Zaradi nje post-

ljujejo ljudi z rizinovim oljem. In spet je ogenj za slovensko knjigo kakor za kup odvrgnega pohištva, v katerem so se zaredile stene. In za tistega, ki se je uprl, je bil svinec v hrbele.

To trpljenje našega ljudstva opesuje v zgodbah, zbranih v knjigi «Kres v pristanu». Le prva zgodba (Zrelo kamnito leva) se nanaša na čas med prvo svetovno vojno, ko je bil Trst dejansko pred fronto. Slovenski dečki, mešani s italijanskimi, pa potepajo po gmajnici ob Lloydovem arzenalu in krajevo premožnega železniškega vozov, da bi lahko z njim kurje njihove matere. Nič jih ne moti v njihovi otroški brezskrbnosti, ne materialne težave, ne huda nevarnost njihovega početja in še najmanj zblizajoči se črni dnevi. Vsi so enaki, ni razlike med njimi. Le po imenih: Serpi, Aldo, Lojzek, Bruno, Gino, morda lahko sodiš, kdo je Slovenec in kdo je Italijan.

Toda ne gre samo za zgodbo, temveč in morda celo preostanek za način, kako je prikazana. Dečki sami, njihovo dejanje in nehanje, njihov dom, ves okolišč, da vsak kamen, vse je tako živo in v takem jeziku opisano, kakor je to lahko napravil samo pisatelj, ki je vzel v tem okolišču in vse to neposredno ali posredno doživljal. Zaradi tega bomo s posebnim užitkom prebirali to zgodbo Tržčani, starejši morda celo s še večjim kakor mladina, ker so sami bili mladi v času, ko se je zgodba godila in v okolišču, ki je medtem že izpremenil svoje lice. Za bralce pa, ki jim je ambient manj znan, bo to pravo razodetje.

Kar pa sem rekel o «Zrelo kamnito leva» bi lahko ponovil pri črticah «Lauras in «Na sipin» iz zbirke «Na sipin». Velja pa tudi za prav vsako Pahorjevo zgodbo in črtico. Iz vseh nam veje dokaz, da je ta zemlja slovenska in da živi na njem naš človek svoje avtonomno življenje, čeprav skupaj in pomešan s italijanskim življenjem.

Prav v opisovanju tega okolišču in ljudi, ki v njem živijo, je Pahor doslej edinstven in nedosegljiv.

Enako živo in prepričljivo pa nam pisatelj prikazuje

je tudi značilne epizode in primere iz dobe najgroznejšega zatiranja tržaških in primorskih Slovencev sploh za časa fašističnega režima. Tako opisuje pod naslovom «Kres v pristanu» požig Narodnega doma v Trstu, kakor so ga doživeli mali Branko (za katerim se očitno skriva sam pisatelj) in njegovi še mlajši sestrički Evka in Olga, ki stanujejo s starši v nekem pozevljanskem brlogu na Skornjanskem hribu. Skoraj nikdar ne prišije sonce. Tiste dne pa se je utrgalo z neba in je tlelo na dvorišču. Požig Narodnega doma doživljajo otroci, v odzivu na svoji materi. In bila je rdeč kip v ognjeni svetlobi in tudi se je premikala kakor skozi ogenj, ki je gladi la Evko. Rdeč njen obraz, rdeč njene roke. Vse rdeče, tudi miza, tudi petrolejka

na mizi. Oče ima ob pogledu na goreči Narodni dom samo besedi: «Prekleti hudobci». Branko pa se je spomnil Krjavca, ki ga je videl malo prej na odru v Narodnem domu. V spanju se mu zopet prikaze, a njegova glava ni Krjavčeva, temveč glava s črnim fesom in pod njim rdeče oči in usta, ki kričijo.

Skozi otroške oči spoznavamo tudi vso tragičnost vsiljenega italijanskega šolstva. V «Metulju» na obsevalnicah nam pisatelj pripoveduje o mali Julki, ki jo je učitelj v šoli za trdno spleteno kito obšel na kavelj za obleko, tako da čepi rožnat trak, ki povezuje kiti, na kavlu kot metulj z razprtimi krili. To pa, ker je s svojimi učenci v odmoru govorila slovenski, a ves razred je moral za kazen tisočkrat napisati «Devo parlare soltanto italiano».

Kako je tako šolanje vzbujalo v slovenskem otroku samo občutek manjvrednosti, nam kaže primer mlade Branka (v črtici «Brodoloma»), ki bi rad postal pomorski kapitan a ki mu italijanski učitelj ubije vso ljubezen do šole in vso vero v samega sebe, ker kljub svojemu prizadevanju in prizadevanju njegovega očeta po prestopu iz odpravljenega slovenske šole v italijanskega jezika kot njegovi italijanski sololci. Zaradi tega ga učitelj samo zasmehuje in ponižuje. «Prej je hodil (Branko) v šolo, da bi se učil, sedaj pa kakor da se mora vsak dan za nekaj pokoriti.

Tako šolstvo in sploh vsa sistematična asimilacijska akcija pa pripelje do tragične razdvojenosti, ki nam jo pisatelj tako živo prikazuje v črtici «Nesluteno vprašanje»

ob primeru osmošolca, ki je v svojem desetem letu prenehal govoriti slovenski s svojo materjo in v katerem vzbudi srečanje s preprostim slovenskim dekletom iz Korške vprašanje, ali je res «Emilio», ali pa je postal prvotni «Miklo».

To vprašanje srečamo, čeprav z manj ugodnim zaključkom, v črtici «Orientekspres», kjer kraško slovensko dekle Fani, ki so jo priegnili fašisti v svoj vrtnice, ne mara več razumeti slovenske besede svoje matere, in podobno tudi pri Jadrani. Vse to pa je tesno združeno tudi s socialnim vprašanjem, ki je pisatelj še posebej podčrtal v črtici «Njegov bratranec Cirila», kjer napravi mlad pekovski tanejec, ki je prišel s Krasa v Trst, samomor, ker se je v svoji nemočnosti in nedolžnosti dal zaplesti v tatovino, in v črtici «Na sipin», kjer mlada benška Slovenka Cvetka-Fiorla brez rešitve propade v javni hiši v Trstu. Socialne razlike se že zaveda tudi v mladi deček v povesti «Kak», ki vidi razkošje, ki kateri živi njegov vrstnik Riko, in ki s silo odvleče svojo sestrico, ki je počepnila na tla in kazalec staknila v rdečo mezo, ki je nastala iz kakija, ki ga je utrgal Riko in ga vrgel na cesto. Socialno ozidje ima tudi črtica «Mimos», kjer maček s tem imenom reši smrti svojega gospodarja, malega trgovca, ki je hotel napraviti samomor, ker je dajal na upanje svojim odjemalcem in je zaradi tega sam zašel v denarne težave.

Po svoji vsebini spada v krogi tržaških črtic tudi črtica «Rože za gobavca», v kateri se pisatelj v pripovedni obliki spominja mučeniške smrti penzionirane Bratača Sabotina, ki so ga fašisti na zverinski način zastrelili in na čigar pogreb niso pripustili nobenega domačina.

Nekakšno dopolnilo, čeprav časovno in prostorsko ločeno, je druga serija črtic iz zbirke «Na sipin», ki nam prikazujejo pretekle, da, naravnost grozotne epizode iz nemškega koncentracijskega taborišča.

Z obema zbirkami bo pisatelj pri Tržaških črticah spomin na kraje, ljudi in dogodke, drugim pa bo odprl pogled v manj znani svet in jim bo razodel dogodke in probleme iz neupravičenih dni na Trškem in na Primorskem.

Pahor pa noče biti samo pevec mračne preteklosti, on hoče biti tudi prerok boljših prihodnosti. Tako zaključuje impresijo «Brezvezja» z besedami:

«To drago tržaško mesto, se mi je zdelo, ni več okrogla plast, v katero smo ujeti med grci in morjem, ampak je zaradi mehkega deklisnega glasu onkraj Debelega rta nebeško prebivališče ob zelenem morju in ljudje v njem pijejo sonce in se ljubijo na soncu. Se zmeraj so seveda italijanski in slovenski ljudje, a italijanski ljudje niso več razdraženi, ker se slovenska beseda spreha po Korzu in po obrežju. Da bi njegova vizija res postala resničnost. To selti-mo tržaškimi Slovincem in tržaškemu mestu.

Seveda je treba pri tem takoj omeniti, da je sedaj izšla biografija prevedena iz slovenščine in da bo avtor knjige Mirko Rupel pripravil

tudi slovensko izdajo tega svojega dela, ki ga menja že za letos napoveduje ena izmed slovenskih založb. Ker je prvotni spis nastal že pred dvema letoma in ker je med tem avtor odkril nove vire o slovenskih protestantskih piscih, posebno pa o Trubarju, bo slovenska izdaja še dopolnjena, bo pa razen tega tudi dokumenti-

zanimivo je, da je o Primožu Trubarju, očetu slovenske knjige, bilo napisanih že veliko del, da pa o njem do danes še ni izšla nobena biografija, čeprav se je že davno pokazala potreba po takim delu. Kaže, da so bili proučevalci slovenske reformacije preveč zaposleni z zbiranjem obširnega dokumentarnega gradiva in da so zato odlagali pisanje biografij o najvidnejših predstavnikih reformacije za kasnejši čas. Danes pa je vse drugače, da dobimo tudi biografijo o ljudeh, ki so o zemlji slovenska in da živijo na njem naš človek svoje avtonomno življenje, čeprav skupaj in pomešan s italijanskim življenjem.

Prav v opisovanju tega okolišču in ljudi, ki v njem živijo, je Pahor doslej edinstven in nedosegljiv.

Enako živo in prepričljivo pa nam pisatelj prikazuje

je tudi značilne epizode in primere iz dobe najgroznejšega zatiranja tržaških in primorskih Slovencev sploh za časa fašističnega režima. Tako opisuje pod naslovom «Kres v pristanu» požig Narodnega doma v Trstu, kakor so ga doživeli mali Branko (za katerim se očitno skriva sam pisatelj) in njegovi še mlajši sestrički Evka in Olga, ki stanujejo s starši v nekem pozevljanskem brlogu na Skornjanskem hribu. Skoraj nikdar ne prišije sonce. Tiste dne pa se je utrgalo z neba in je tlelo na dvorišču. Požig Narodnega doma doživljajo otroci, v odzivu na svoji materi. In bila je rdeč kip v ognjeni svetlobi in tudi se je premikala kakor skozi ogenj, ki je gladi la Evko. Rdeč njen obraz, rdeč njene roke. Vse rdeče, tudi miza, tudi petrolejka

na mizi. Oče ima ob pogledu na goreči Narodni dom samo besedi: «Prekleti hudobci». Branko pa se je spomnil Krjavca, ki ga je videl malo prej na odru v Narodnem domu. V spanju se mu zopet prikaze, a njegova glava ni Krjavčeva, temveč glava s črnim fesom in pod njim rdeče oči in usta, ki kričijo.

Skozi otroške oči spoznavamo tudi vso tragičnost vsiljenega italijanskega šolstva. V «Metulju» na obsevalnicah nam pisatelj pripoveduje o mali Julki, ki jo je učitelj v šoli za trdno spleteno kito obšel na kavelj za obleko, tako da čepi rožnat trak, ki povezuje kiti, na kavlu kot metulj z razprtimi krili. To pa, ker je s svojimi učenci v odmoru govorila slovenski, a ves razred je moral za kazen tisočkrat napisati «Devo parlare soltanto italiano».

Kako je tako šolanje vzbujalo v slovenskem otroku samo občutek manjvrednosti, nam kaže primer mlade Branka (v črtici «Brodoloma»), ki bi rad postal pomorski kapitan a ki mu italijanski učitelj ubije vso ljubezen do šole in vso vero v samega sebe, ker kljub svojemu prizadevanju in prizadevanju njegovega očeta po prestopu iz odpravljenega slovenske šole v italijanskega jezika kot njegovi italijanski sololci. Zaradi tega ga učitelj samo zasmehuje in ponižuje. «Prej je hodil (Branko) v šolo, da bi se učil, sedaj pa kakor da se mora vsak dan za nekaj pokoriti.

Tako šolstvo in sploh vsa sistematična asimilacijska akcija pa pripelje do tragične razdvojenosti, ki nam jo pisatelj tako živo prikazuje v črtici «Nesluteno vprašanje»

ob primeru osmošolca, ki je v svojem desetem letu prenehal govoriti slovenski s svojo materjo in v katerem vzbudi srečanje s preprostim slovenskim dekletom iz Korške vprašanje, ali je res «Emilio», ali pa je postal prvotni «Miklo».

To vprašanje srečamo, čeprav z manj ugodnim zaključkom, v črtici «Orientekspres», kjer kraško slovensko dekle Fani, ki so jo priegnili fašisti v svoj vrtnice, ne mara več razumeti slovenske besede svoje matere, in podobno tudi pri Jadrani. Vse to pa je tesno združeno tudi s socialnim vprašanjem, ki je pisatelj še posebej podčrtal v črtici «Njegov bratranec Cirila», kjer napravi mlad pekovski tanejec, ki je prišel s Krasa v Trst, samomor, ker se je v svoji nemočnosti in nedolžnosti dal zaplesti v tatovino, in v črtici «Na sipin», kjer mlada benška Slovenka Cvetka-Fiorla brez rešitve propade v javni hiši v Trstu. Socialne razlike se že zaveda tudi v mladi deček v povesti «Kak», ki vidi razkošje, ki kateri živi njegov vrstnik Riko, in ki s silo odvleče svojo sestrico, ki je počepnila na tla in kazalec staknila v rdečo mezo, ki je nastala iz kakija, ki ga je utrgal Riko in ga vrgel na cesto. Socialno ozidje ima tudi črtica «Mimos», kjer maček s tem imenom reši smrti svojega gospodarja, malega trgovca, ki je hotel napraviti samomor, ker je dajal na upanje svojim odjemalcem in je zaradi tega sam zašel v denarne težave.

Po svoji vsebini spada v krogi tržaških črtic tudi črtica «Rože za gobavca», v kateri se pisatelj v pripovedni obliki spominja mučeniške smrti penzionirane Bratača Sabotina, ki so ga fašisti na zverinski način zastrelili in na čigar pogreb niso pripustili nobenega domačina.

Nekakšno dopolnilo, čeprav časovno in prostorsko ločeno, je druga serija črtic iz zbirke «Na sipin», ki nam prikazujejo pretekle, da, naravnost grozotne epizode iz nemškega koncentracijskega taborišča.

Z obema zbirkami bo pisatelj pri Tržaških črticah spomin na kraje, ljudi in dogodke, drugim pa bo odprl pogled v manj znani svet in jim bo razodel dogodke in probleme iz neupravičenih dni na Trškem in na Primorskem.

Pahor pa noče biti samo pevec mračne preteklosti, on hoče biti tudi prerok boljših prihodnosti. Tako zaključuje impresijo «Brezvezja» z besedami:

«To drago tržaško mesto, se mi je zdelo, ni več okrogla plast, v katero smo ujeti med grci in morjem, ampak je zaradi mehkega deklisnega glasu onkraj Debelega rta nebeško prebivališče ob zelenem morju in ljudje v njem pijejo sonce in se ljubijo na soncu. Se zmeraj so seveda italijanski in slovenski ljudje, a italijanski ljudje niso več razdraženi, ker se slovenska beseda spreha po Korzu in po obrežju. Da bi njegova vizija res postala resničnost. To selti-mo tržaškimi Slovincem in tržaškemu mestu.

V okviru IV. festivala Primorskih prireditev

«ISTRSKA SVATBA» v KOPRU in PIRANU

Glavno vlogo bo pela Tržačanka Ada Sardo
orkester bo dirigiral Tržačan Jakov Cipci

V soboto in nedeljo, dne 9. in 10. julija, bo na koprskem renesančnem trgu in na piranski Puntigostovala mariborska Opera z delom Antonia Smareglie «Istrska svatba».

«Primorski dnevnik» je pred časom veliko pisal o «problemu Smareglie» ob prvi jugoslovanski izvedbi njegove «Istrske svatbe» v Mariboru, zlasti pa se je zavzel za zgodovinsko kritiko, ki jo je skladatelju prizadejala tako imenovana italijanska glasbena kulturna tradicija in posebej se založniška hiša Ricordi, ki je vse do danes onemogočila izvedbo Smareglievih opernih del v Italiji, niti potem, ko je slavni Arturo Toscanini izvedel v milanski Scali njegovo opero «L'Ocean» in prav tako slavni interpret Wagnerjevih oper na Bayreutskih Festspielen Hans Richter v newyorški operi Metropolitan isto delo. Kot smo tudi že pisali, je februarja letos postavil poslanec Bologne ministru za turizem in kulturo vprašanje, kako je z izvedbami Smareglievih oper, ker se baje Jugoslavi pripravljajo, da

bi Smaregli dali ponovno svojo vrednost. Medtem je mariborska premiera šla že mimo in pred dvema tednoma smo v programih RAI (Radiocorriere) prebrali, da se pripravlja — v radijski izvedbi — opera «Istrska svatba». Zdi se torej, da so zadnji dogodki razmeroma močno vplivali na to odločitev in da je delno po jugoslovanski zastopni upati, da bo Antonio Smareglia dokončno «rehabilitiran» tam, kjer ga imajo za svojega, to je v Italiji.

Gostovanje mariborske Opere v Kopru in Piranu pa bo še zategadelj zanimivo, ker nudi možnost za velik obisk in ker si bo opero lahko ogledalo tudi občinstvo iz okolice

Marsikateri slaven mož je bil v svojih mladih letih slab učenec

Einsteinu je delalo največje težave računstvo - Edison ni mogel slediti pouku v osnovni šoli - W. Churchill je padel pri sprejemnem izpitu na vojaško akademijo

Za mnoge znamenite učence, iznajditelje, umetnike, državnike in take, ki so se tudi drugače proslavili, se ve, da so bili slabi učenec, oziroma dijaki. Nekateri med njimi so bili v šoli, celo daleč pod povprečno ravni duševnega razvoja.

Morda poročajo, da so to zgolj pripovedke, da bi slavnih in znamenitih osebnosti s tem prikazali bolj zanimive. Toda to ni tako. Takih primerov je v vsaki šoli in v vseh deželah ter na vseh stopnjah precej, in niso tako redki primeri, da se razmeroma slabi in očitno malo nadarjeni, da ne rečem duševno zaostali otroci v poznejših letih kar nenadoma razvijejo, in se v življenju uveljavijo, če-

prav ne postanejo geniji. Nekaj je seveda krivo tudi to, ker zahteva šola od vsakega učenca znanje v vseh predmetih, kar pa ni v skladu z naravnim razvojem človeka, in zlasti ne z življenjem. Saj ne more biti nekdo v vseh strokah enako dober, niti ga enako vse panoge ne zanimajo. Dijak pa bi moral znati vse predmete enako kot profesorji, ki so v tem specializirani. Mora torej obvladati snov, kot vsi profesorji skupaj.

Neredko pa je vzrok tudi način poučevanja, izbira snovi in nje podajanje, da postane dijaku neki predmet odvratel, da ga zasvoji, da mu je največje težave delalo prav računstvo, njemu, ki ga dandanes ves svet ima za matematičnega genija. Celotno pozneje, ko je poskušal srečo na neki tehnični šoli v Švici, mu je spodletelo.

Znani nemški raketni strokovnjak, Werner von Braun, je dobil v prvih letih svojega šolanja v matematični šoli.

Slavni ameriški iznajditelj Edison je bil v ljudski šoli neuspešen. Bil je duševno tako zaostal, da ni mogel slediti niti pouku v prvih razredih najnižje šole. Vsi, ki so imeli takrat z njim opravka, učitelji, starši, zdravilniki in še drugi, so ga pomilovali, ker so ga imeli za bečka. No, potem pa se je ta »beček« naenkrat »prebudil« in je dosegel zlasti v elektrotehnični domotiji uspehe. Več kot 1500 patentov je sad njegovega velikega duha; gramofon, električna žarnica, telefon, razne naprave v kino-projektorju in drugo.

Ali pa znameniti naravoslovec Darwin, ki je povzročil v življenjskoj poplavi preobrat, ko je izdal svojo knjigo »Nastanek vrst«, ki je podlaga moderne znanosti o živih bitjih, se v šoli ni posebno izkazal. Naproti! Imel so ga učitelji in sošolci — za omejenca, ter se je le z veliko težavo prebijal do konca. V Edinburghu, kjer je študiral medicino, je moral ta študij opustiti, ker »ni bil duševno dovolj razvit«. Sošolci so se mu rogali in ga venomer zasmejavali zaradi tega.

»Za svoja leta je nenavadno duševno zaostal«, so napisali v spričevalu ne-

kemu 18-letnemu angleškemu dijaku. In ko se je ta dijak nekaj zatem hotel vpisati na vojaško akademijo v Sandhurstu, so ga sprejeli šele po dolgem obotavljanju. Bili so se namreč takih človekov in povrh še lenih, studentov. Komaj komaj je »zlezal« v vojaško šolo. Šele mnogo let zatem se je ta človek v leni študent izkazal: postal je celo maršal. To je bil maršal Montgomery.

Tudi v vojaški šoli v Briennu na Francoskem so imeli neke podobnega genija. Bil je droben in bled, samovoljen in trmast. Nihče ga ni maral, ne sošolci ne profesorji. Njegove sposobnosti so bile precej manjše od povprečnega dijaka. Vlačil se je po zavodu sam, kot bi bil zaspan. Len je bil in se tudi sam ni nič rad družil z vrstniki. In se levičar je bil povrh. Tak je bil Napoleon Bonaparte preden je postal slaven vojskovodja.

Newton, največji angleški fizik, utemeljitelj matematične fizike in fizikalne astronomije, je veljal v času, ko je šel v šolo, za slabega študenta. Njegova nesposobnost je bila posebno očitna pri pismenih nalogah, kjer si ni znal prav nič pomagati.

Robert Koch, znameniti po-

tem, ker je odkril bacil tuberkuloze, in je bil sploh med pionirji medicine in med prvimi »lovci na mikrobe«, in to z uspehom! — je veljal v šoli za »neozdravljivo neumnega«, za bečka ki mu ni pomoci.

Dvakratni ameriški predsednik Grant ni bil v mladih letih nobeno rabo in se je slovel po tem, da je »po sebi slabe glave«.

Tudi sedanjí ameriški predsednik Eisenhower je le z veliko težavo doštudiral in se ni mogel ponašati ne z bistrostjo ne z velikim razumom.

Tudi Winston Churchill je komaj izdelal prve razrede, a pri sprejemnem izpitu na vojaško akademijo je padel.

Nemški pisatelj Thomas Mann ni prišel v svojem šolanju dalj od »enoletne«, pa je kljub temu dobil — seveda precej let pozneje — Nobelovo nagrado.

Se bi mogli natevati take in podobne primere, ko so se slabo ali pa sploh ne duševno razvili v poznejših letih razvili in se proslavili z izrednimi deli ter v mnogo primerih genialnimi sposobnostmi. In tam, kjer ne pustijo življenja v učilnice, se pokaže, da njih ravnanje ni pravilno in resničnost nazadnje le dokaže ravno nasprotno.

ZVŠIN

Filmska igralka Vanda Hudson, ki jo pri nas še malo poznano

GRAFOLOG ODGOVARJA

JOZE: — Znete se prilagoditi trenutni situaciji: z besedno igro znate sobesednika prepričati, ker ste poleg ostalega tudi zelo odločni. Ste častni in zato precej občutljivi in kmalu užaljeni. Ljubite prirodo in umetnost. V družbi priljubljeni in sklepate z lahkoto nova prijateljstva. Nagnjen je k raziskovanju.

SLAVICA P.: — V iskanju novih življenjskih poti ne bodite nemirni in nečakani. To bi Vam prineslo le razdvojenost in bi zmanjšalo pričakovani uspeh. Ste zelo sposobni in prirodno inteligentni, vendar se lahko nadejate napredka le tedaj, ko bodo omenjene lastnosti podprte z vztrajnostjo. Lahko se živite v vsaki situaciji, vendar Vam ta lastnost ne sme slabšati koncentracije, misleč, da boste s polovčarstvom zadovoljili svoje obveznosti do poklicnega dela. Omejitve radovednost in se zanimajte predvsem za stvari, ki so važne za osebnost in intelektualni razvoj. Mislite čisto v ekstremih in se ne razburjate, če zaradi tega vsi ne soglašajo z Vami. Pazite, da bi ljubezen do dolžnega objekta ne prešla v mržnjo!

JUANITA: — V svojih ciljih ste stanovitni. V nobenem primeru ne smete smatrati sebe, odnosno svojih sposobnosti, kot nekaj posebnega, saj bi mogli zaplavi na valovih brezbriznosti. Držite se še nadalje realne presoje položajev in optimističnega gledanja v bodočnost.

PLAVO MORJE: — Duševno ste precej nemirni, saj vedno najдете tamo, s katero se ukvarjate ter si večkrat po nepotrebnem kvarite za Vas prepotrebni počitek. Cimper je notranje umirite s tem, da se koncentirate samo v eno smer, ostalo pa pustite drugim.

VESECE: — Ste igrača močnih in izpreminjajočih se dušev. Pustite, da okoli vas na Vas močan vpliv. Imate smisla za umetnost, vendar, zg. zdaj v tej smeri še ne bi popolnoma uspehi, ker še niste v stanju izkristalizirati pokazati svojo notranjost, ne da bi bili istočasno izpostavljeni drugim vplivom.

»Za svoja leta je nenavadno duševno zaostal«, so napisali v spričevalu ne-

ki niso jedli rdeče pese, ker je niso marali, so ostali seveda zdravi.

Kako je moglo priti do takega zastrupljenja? Rdeča pesa vendar ni nikoli strupena — od kod je v tem primeru prišel vanjo ta strup? Kdo je pravi krivec za to? Odgovor na to je možen: eden: ključ tega mikropa, ki so mu učeniki znanstveniki dali ime »Clostridium botulinum«, so se od nekod vtihotapile na pesa, najbrž že na njivi ali vrtu iz zemlje. Mogoče tudi pozneje, izločka tega satana, ki je že od prej znan kot najhujši morilec, pravijo »botulin«.

Cudna je lastnost tega mikropa, da ustvarja strupeni izloček »botulin«, le,

če je zaprt v brezračnem prostoru. Na primer v neprodušno zaprtih kozarcih z vkuhanu povrtnino ali sadjem ali v enako zaprtih pločevinastih skatlicah. S kuhanjem ga včasih popolnoma uničimo, včasih pa tudi ne popolnoma — s stoočstno gotovostjo prav nikoli.

Morda, ko bi Gruwellova mama tisto pesa še enkrat temeljito prekuhala in dala potem ohlajeno na mizo, bi posledice ne bile tako bridke. Toda kakaj naj bi vendar že vkuhanu povrtnino prekuhala se enkrat! Saj tega nihče ne dela. Ko bi na pesi bilo opazno kako znamenje pokvarjenosti, potem morda že, ali bila je »zdrava« kot le more kuhana pesa biti. Ne

samo nepotrebno, naravnost nesposobno bi bilo prekuhavati jo ponovno. V poletni vročini je zmeraj boljša mrzla kot bi bila mlačna. In ali naj od zdaj naprej prekuhavamo vse konzervirano solivje?

Čeprav je botulin strahotno hud strup (teoretično, ker praktično ni tega še nihče poskušal, in bi kilogram botulina zadostoval za usmritev 35 milijonov ljudi), je v tem opisanem primeru pokazal svojo pogubno moč šele naslednji dan. Šele drugega dne so jedci začeli najprej čutili hud glavobol. Potem jih je začela objemati omotica. Vid pa jim je prikazoval vsako stvar dvojno. Kmalu niso mogli požirati niti vode in pri govorjenju se jim je jezik pljano zapletal. Poklicani zdravnik je brž spoznal, da je zadeva resna, in je takoj odredil za njihov prevoz v bolnišnico. V kratkem času so tam dognali bistvo obolenja. Diagnoza je bila namreč pravilna, težave zdravnikov so se pa z

njo komaj začele.

Zastrupljenju z botulinom pravijo »botulizem«. Edino sredstvo zoper njega je serum iz krvi konja, ki so mu prej skozi dajso dobo vcepljali majhne odmerke botulina. Konjev organizem se je v tisti dobi branil zlih posledic strupa s tem, da je v sebi ustvarjal protistrupe, ki jim s tujo besedo pravijo tudi »antitoksini«. Toda ta konjski protistrup je pri botulizmu zelo šibkega učinka in je vrhu tega še neusmiljen drag. Kakor druben meznec velika cevka (ampula) tega zdravila stane v Ameriki 68 dolarjev in najmanj tri take cevke so potrebne za zdravljenje ene same žrtev. Pa ko bi jih vsaj v vsaki lekarni mogli dobiti! Takrat, ob času opisane tragedije, ni na vprašanje: kje dobiti ampule tega antitoksina, nihče znal odgovoriti. Novica je po radiu pavalala preko dežele in prva se je oglasila lekarna v Portlandu, država Oregon, oddaljena nekaj sto kilo-

metrov. Pa tudi ta je imela v zalogi le šest ampul. Poslala jih je po zračni pošti. Potem so priče prihajali ampule tudi od drugod. Končno je zneslo število vseh poslanih 139. Njihova trgovska cena bi bila kar lepa vsotica — 9591 dolarjev! Na »srečo« nesrečne družine pa je ta račun v celoti plačala tovarna, ki je protistrup izdelala. Cutila je, da je to njena moralna dolžnost. Saj je zdravilo končno le malo koristilo — trem žrtvam ni moglo ohraniti življenja.

Velika sreča za nas vse pa tedi v dejstvu, da so zastrupljenja z botulinom zelo redka. Bilo bi smiselno, če bi se iz strahu pred njim odpovedali uživanju vkuhanih živil katere koli vrste. Avti na cestah so namenu zdravju tisočkrat bolj nevarni. Obiranje sadja na drevu, kopanje v vodi in podobni naši opravki so brez primere bolj nevarni za nas kot možnost zastrupljenja z botulinom.

France Magajna

Modugno konjiček

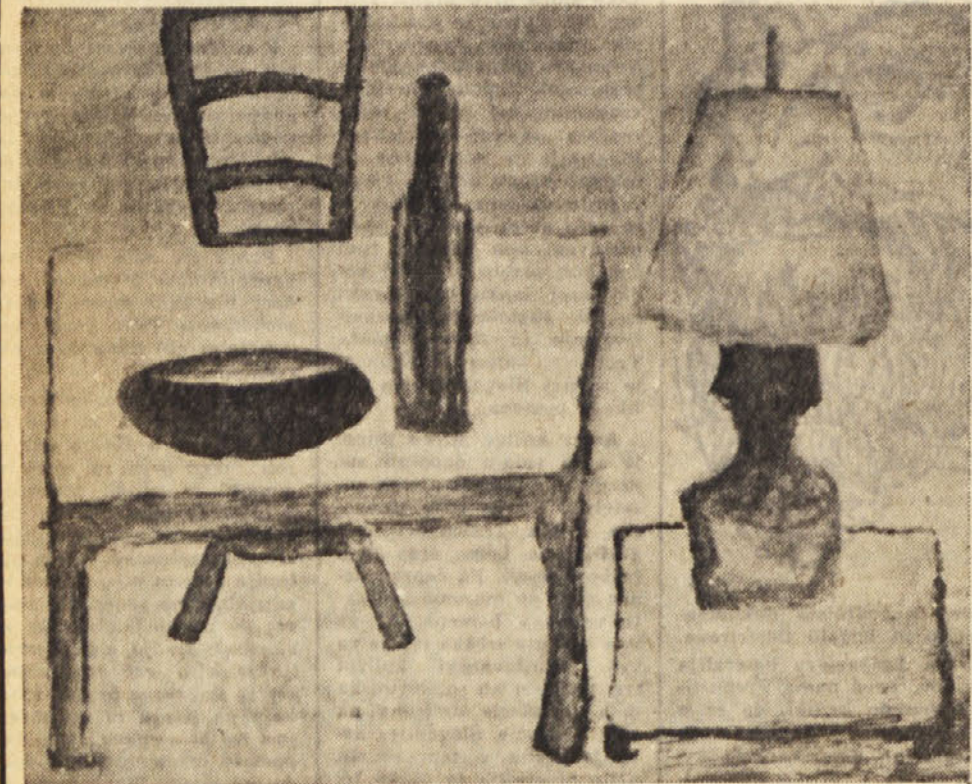
Domenico Modugno nikomur ne pravi, da je njegov konjiček slikanje. Začel je, ko mu je bilo osem let, pa si leta in leta ni mogel kupiti niti baru in platna, ker ni imel dovolj denarja niti za hrano. Zdaj je slaven in denarja mu res ne primanjkuje, nima pa več toliko prostega časa na razpolago, čeprav je njegova slava zadnje čase začela pojemati, ker se uveljavljajo drugi pevci in kričalci.

Kljub temu pa Modugno najde med enim in drugim nastopom nekaj časa, se zapre v svoji atelje in da duška svoji slikarski žilici. Večinoma slika motive iz Sicilije, ali pa tihožitja. Uporablja svetle barve, slike pa podari svojim prijateljem.

Hudobneži pravijo, da tudi to spada med reklamo.

Modugno med svojimi slikami

Tihožitje (Modugno)

Anna Maria Pierangeli pač nima sreče. Reklamna potegavščina s poroko z Mauriziom Areno ji ni uspela, zato ga je pustila

HOROSKOP

VELJAVEN OD 4. DO 10. JULIJA

Oven (od 21. 3. do 20. 4.) Ugodne prilagoditve v poklicnem delu, če boste znali zadeli jedro nekaterih vprašanj. Spremenili boste morali neke svoje načrte zaradi nepredvidenih dogodkov. Bik (od 21. 4. do 20. 5.) Harmonija v družini. Novosti, ki vam bodo zelo koristile. Ta teden boste lahko ure dilih neko zelo važno zadevo poslovnega značaja. Privoščite si malo počitka in zabave. Dvojčka (od 21. 5. do 20. 6.) Če hočete ohraniti harmonijo z drago osebo, ne mešajte čustva z interesi. V poslovnih zadevah in poklicnem delu bodite previdni, da se izognete težavam. Rak (od 21. 6. do 22. 7.) Lep uspeh, zadoščenje in zadovoljstvo. Ugodna prilagoditve za izlet in zabavo. Tudi v poklicnem delu so vam zvezde zelo naklonjene. Pozor pred neveseljivci. Obisk.	Lev (od 21. 7. do 22. 8.) Imeli boste srečo pri ljubzenskih stankah in boste preživeli prijetne ure z drago osebo. V poklicnem delu boste naleteli na ovire, ki pa jih boste premagali s svojo intencijo. Devica (od 23. 8. do 22. 9.) Kljub čudnemu razpoloženju boste napravili ugoden vtis na osebo, ki vas zanima. V poslovnih zadevah boste naleteli na ovire, pa boste vendar dosegli lepe uspehe. Tehnika (od 23. 9. do 22. 10.) Izredne prilagoditve za sentimentalne dogodivščine. Zadoščenje v poklicnem delu. resničite svoj načrt brez obotavljanja, ker so vam zvezde zelo naklonjene. Skorpijon (od 23. 10. do 21. 11.) Na sentimentalnem obzorju se dvigajo temni oblaki. Napeto čaka zračje. Pazite na svoje živce in bodite pozorni, pa se bo vse lepo uredilo. Imeli boste polne roke dela.	Strelec (od 22. 11. do 21. 12.) Kratke zastoj v sentimentalnem življenju. V poslovnem delu nobene novosti. Opuštile vsako pogajanje ali dogovor o finančnih zadevah. Privoščite si malo počitka. Pismo in obisk. Kozorog (od 22. 12. do 20. 1.) Lep napredek in zadoščenje v sentimentalnih zadevah. Ugodne prilagoditve za uspeh v poslovnem delu. Sreča vam je naklonjena. Prijetno presenečenje. Vodnar (od 21. 1. do 19. 2.) Zadoščenje v srčnih zadevah, če boste uvideli v popustljivost. V poklicnem delu boste dosegli uspeh, če boste vztrajni in se ne boste ustrašili malih ovir. Ribi (od 20. 2. do 20. 3.) Premagali boste nasprotovanja neveseljivih in ljubosumnih tekmecev. V poklicnem delu boste naleteli na težave. Srečali se boste z osebo, ki vam bo zelo koristila.
---	--	--

URE

NA DEBELO

ZLATNINE

MAGNAGHI

Ul. S. Lazzaro 8 - TRST - Tel. 35733/36308

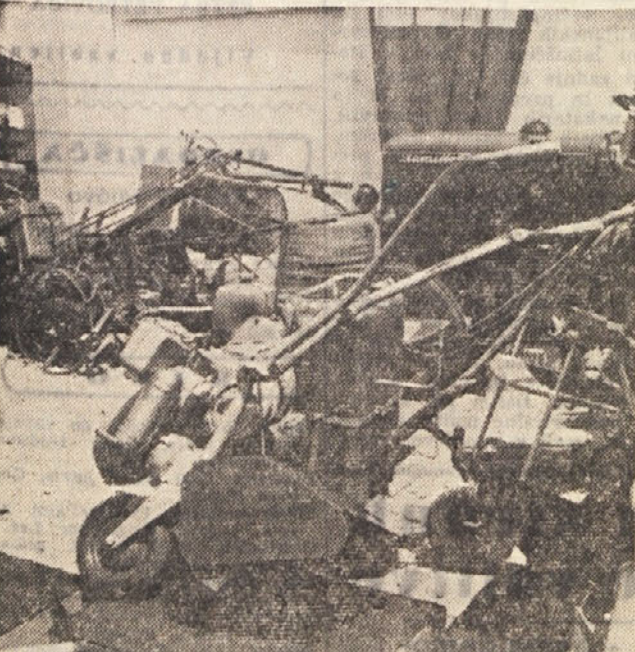
OMIKRON

TECHNOS

DOXA

iz naših krajev

Za mehanizacijo kmetijstva

Multikultivatorji so majhni kmetijski stroji, ki služijo v vse mogoče namene: nanje se pritrdi plug, kosilnica, črpalka ali razpršilec in stroj opravi vsako delo. Ti stroji so zlasti primerni za naše kraje, kjer nimamo velikih posestev in kjer zaradi raznolikosti zemeljske površine ni moč uporabljati

ZA NAŠE ŽIVINOREJCE

Pomenek o pljučnici pri teletih

Ko govorimo o pljučnici pri teletih, mislimo običajno na kužno pljučnico, ki jo povzroča majhna, z običajnim drgnjenjem nevidno živo bitje — virus. Bolezensko stanje v pljučih velikokrat komunicirajo različne bakterije, ki jih navedeno ugotovimo tudi pri zdravih teletih, vendar pa letem v normalnih okoliščinah niso kos.

Za kužno pljučnico obolavajo teleta v starosti 2—6 mesecev, izjemoma pa lahko zbolijo tudi mlajša ali starejša. Bolezen se pojavi največkrat jeseni, pozimi in spomladi, ko je vreme vlažno in hladno; to je čas, ko obolavajo na dihalih zelo pogosto tudi ljudje. Če je veliko telet skupaj, je nevarnost okužbe in širjenja bolezni neprimer- no večja. Potemkadar so o- grožena predvsem velika zvežarstva in pitlišča telet — še posebej stajnja, kajti tu se navadno zbirajo teleta z vseh strani. Inkubacija, to je čas od okužbe do pojava prvega bolezenskega znaka, traja navadno tri do deset dni. Teleta se okužijo od oči- nih ali prikritih bolnih telet.

Za nastanek bolezni so po- leg virusa nadse pomembni nekateri škodljivi čimbelji, ki zmanjšujejo odpornost mla- dega teleta. Med ne štejemo preveliko vlažno in prehladno, ki jih le s te- žavo ali pa sploh ne odkri- jemo. Koliko živali bo oči- no zbolelo in kakšen bo potek bo- lezni v čedi je odvisno pred- vsem od razmer, v kakršnih teleta živijo; tu mislimo pred- vsem na koncentracijo telet, na prehrano in higiensko raz- mere v hlevu.

Kako razpoznamo pljučnico pri teletih? Začetek bolezni spremlja navadno visoka vro- čina, ki se približuje 42 stop. Če teleta začno težko dihati in kašljati; kašelj je pogostejši ponoči in zgodaj zjutraj. V hujših primerih so ži- vali oboje in ne jedo, smrč- ek je suh in razpokan, iz- nosnice pa se izceja sluzasto gnojno izcedek; oči so vdrti in brez naravnega leska; sem- ti bje spremnja pljučnica tu- di driska. Teleta poginejo včasih že po enem do dveh dneh, včasoma pa šele po tri do osem dneh. Kdaj pa kdaj je bolezen sprejete v krovnico, to je v dolgotrajno; potem izbruhne živali pogi- neto tedaj šele po nekaj ted- nih ali celo mesecih. Pri raz- telesi ugotovimo zelo značil-

BRIŠČIKI

Naša vas je v zadnjem letu precej napredovala. Imamo prenovljeno gostilno, nov bar, televizijo, avtomatske gramofone in druge take novosti. Vse to predvsem zaradi tega, ker prihaja k nam vedno več izletnikov, ki si radi ogledajo jamo.

Se sedaj čakamo na avto- busno čakanico in klop na tr- gu pod lipo, kjer bi domačini in izletniki lahko v vseh let- nih časih čakali na avto- bus. Tudi razsvetljava še ni popol- na. Zato smo že večkrat pro- silili, da bi nam razsvetlili par- kirn prostor ter pot proti Proseku. Zato bi se enkrat pro- silili našo občino, da to vprašanje čimprej reši.

SESILJAN

Začela se je turistična se- zona. Hoteli se počasi polnijo in tudi nekaj zasebnih sob je že oddanih. Največ prometa pa je seveda v prazničnih dneh, ko prihajajo k nam šte- vilni Tržačani, Goričani in ce- lo ljudje iz videmske pokraj- ne. V tej zvezi pa bi radi o- menili pomanjkljivost, zaradi katere je bilo slišati že več- pritožb. V vasi se namreč u- stavljajo najrazličnejši avto- busi, a ni nikjer nobenega e- notnega voznega reda, po ka- terem bi se potniki lahko or- ientirali, kdaj in kako se la- ho odpravijo v ta ali oni kraj. Zato bi bilo prav, ko bi ob- čina ali turistična ustanova ali pa se najbolje avto- busni pre- vozniki sami poskrbeli, da bi b- l ljudem vedno na razpo- lgo vozni red.

STANDREŽ

V okviru proste cone in krožnega sklada, zakonskih o- lajšav, ki so bile podeljene Gorici in Sovodnjam, je zra- slo v zadnjih letih precej manjših tovarn, v katerih je našlo zaposlitev na stotine mladih ljudi in pa brezposel- nih.

V zadnjem času so se raz- širile govorice, da namerava- jo na področju med Standre- žem in Sovodnjami zgraditi še dve tovarni, v katerih bi zaposlili okoli 200 ljudi; ker- gre za tekstilno tovarno, bi- la bi zaposlitev predvsem žens- ke.

SAMOTORICA

Franc Gruden na številki 7 ima osmice, v kateri toči be- lo vino in izvrsten teran. Pra- vijo, da ga v vsaj občini ni- takega in zato je tudi v osmi- ci vedno polno ljudi.

ZGONIK

Preteklo soboto bi moral bi- ti v naši vasi velik ples, a ga je slabo vreme preprečilo. (Zadovoljni Kranjci so komaj zaigrali, a takrat je začelo de- ževati in ples je šel po vodi. V nedeljo je bilo bolje in so se na obeh obrobijah mladi in stari plesalci vrteli pozno v noč. Domači fantje so ples- ponovili še v ponedeljek in tudi tokrat je bilo precej lju- di, zlasti domačinov. Če ne- bi bilo dežja in tako nestan- ovnega vremena, bi ples- vsekakor mnogo bolje uspe- l, zlasti še ker smo se prepra- čali, da so »Zadovoljni Kranjci« res odlični muzikanti.

Omenimo naj še to, da je v

Nocoj ponovitev „Vozla“ v Lonjerju

Na dvorišču gostilne »Pri Županovi« v Lonjerju je bila v sredo zvečer prva predstava Petrovičeve ko- medije »Vozla«, ki jo je na- študiral igralska skupi- na prosvetnega društva »Lonjer-Katarina«. Zal je nekaj pred koncem igre začelo močno deževati, ta- ko da je bilo treba igrati pr- kiniti.

Danes zvečer bodo igrali, ki jih vidimo na naši

CEROVLJE

Dež, ki je v tem tednu dva- krat namočil zemljo, je zelo koristil našemu kmetijstvu. Zlasti dobro so se popravili pašniki, kar je za nas še po- sebno važno, saj imamo v va- si kakih 200 glav živine.

V tej zvezi bi radi načeli vprašanje, ki bi bilo — če bi ga rešili — za nas velikega gospodarskega pomena. Preko- meje imamo velike površine g- majn in gozda, vendar teh površin nihče ne izkorišča, kajti pot nanje je predolga. Na naša zemljišča namreč lahko pridemo samo preko bloka Gorjansko ali preko ja- meljskega bloka, in to se nam ne izplača iz dveh razlogov: prvi zaradi tega, ker je pot zelo dolga in bi izgubili pre- več časa, drugi pa zato, ker so stroški prevoza preveliki. Zračnoli smo namreč, da nas ies oazroma drya manj stanjejo če jih kupimo na na- šem področju, kot pa če bi si- drva sami pripravili in jih prepeljali tostran meje preko enega od obeh blokov.

Zato bi želeli, da bi meša- na komisija, ki urejuje vpra- šanja v zvezi z izvajanjem videmskega sporazuma, raz- pravljala tudi o morebitni otvortvi dvosloinskega bloka na poti za Brezovico. To bi koristilo predvsem razvoju živinoreje, medtem ko bi si- mogoče prihranili, če bi la- ho izkoristili naše gozdove, ki jih imamo onkraj meje.

Drugega ni posebnih novic iz naše vasi. Omenili bi radi le to, da se naša vas ne po- naša s preveliko čistotjo. Če- ste so polne odpadkov in medtem ko so jih prej vsako- toliko očistili, se danes to ne dogaja več. Zato bi želeli, da bi od časa do časa prišel v vas kak pometal ali delavec, ki bi nekoliko osušil cestiš- če in porazlalo robido.

Končno bi radi še izrazili željo, da naj občina poprav- i cesto vsaj do križišča, kajti na tem odseku je cestišče že polno lujenj.

PREČNIK

Pred nedavnim so delavci pokrajinske uprave popravili asfaltno cestišče skozi obe vasi. Cesta je sedaj dobro urejena, a še bolj bi bili za- dovoljni, ko bi asfaltirali tu- di kratak kos neasfaltirane ceste proti Sempolaju. Gre le za nekaj sto metrov cestišča, tako da stroški za asfaltiranje ne bi bili previsoki. Toda za nas bi to mnogo pomenilo, saj bi bili na ta način neposred- no spojeni: z asfaltirano ce- sto, ki vodi iz Sempolaja do Nabrežine in naprej.

Radi bi tuar videli, da bi nam tudi asfaltirali pot pro- ti Mavhinjam, saj je po tej cesti, zlasti ob nedeljah in praznikih, vse večji promet motornih vozil. Nismo taki optimisti, da bi pričakovali skorajšnjo uresničitev na- še želje, a imamo še eno, ki je laže uresničljiva: namreč, da bi občina nekoliko popra- vila občestne zidove.

ŠTEVERJAN

in z njenega vrha občuduje prekrasen razgled.

SALEŽ

V naši vasi je sedaj odprta osmica pri Josipu Kocmanu na števil. 19, ki toči belo in črno vino. Ko bo on končal, bo osmice odprl Janko Obad na številki 14. Promet v osmi- ci je kar dober, predvsem za- radi tega, ker ljudje zelo ce- njijo naša vina.

V vas prihaja tudi vedno več tržaških izletnikov, ki se radi ustavijo v domači gosti- ni. Tu jim namreč postrežejo z dobro jedjo in domačo kapljico, potem pa se izletni- ki razpršijo po gozdiščih nad vasio, ki zlasti v poletni vro- čini nudijo prijetno senco.

TRNOVICA

Kolikokrat je že bilo pisano o naši pašni cesti, ki gre od saleške Bajte do bloka Gor- jansko. Če se v zimskih me- secih, ko je malo prometa, prah toliko ne občuti, pa ga je toliko več v poletnih me- secih in zlasti ob prazničnih dneh, ko po prašnem cesti- šču drvi avto za avtom. Radi bi vedeli, koliko časa bo še treba čakati, da bodo asfali- tirali tudi ta kos ceste, za ka- tero že več let obljubljajo, da bo asfaltirana.

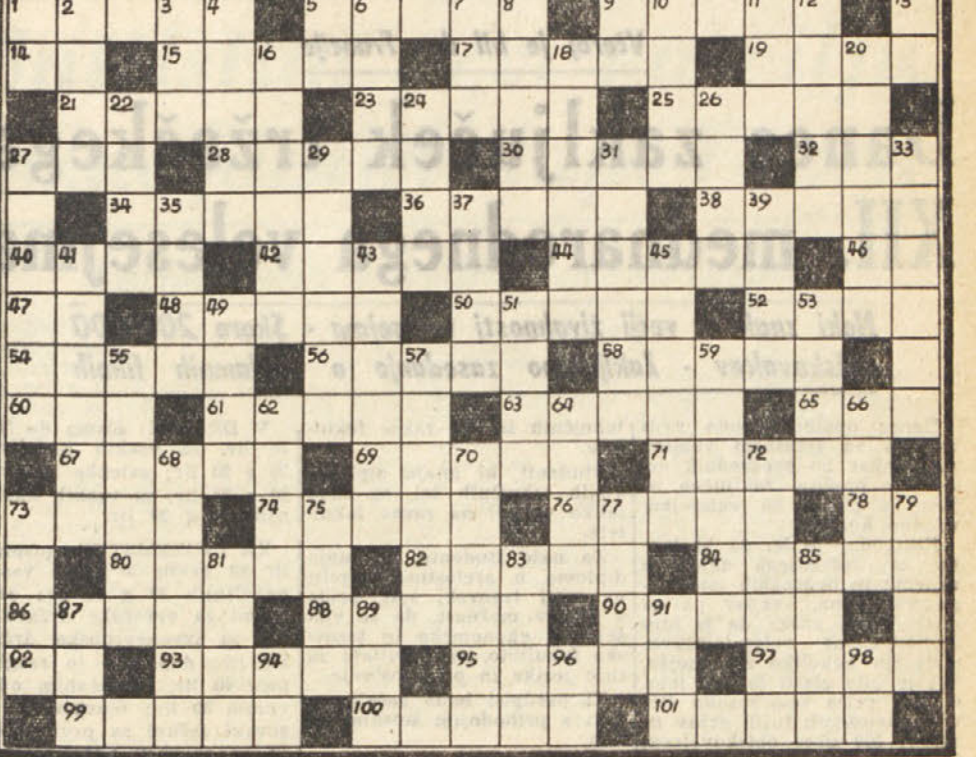
Dež je prišel sicer pozno a je vendar dobro namočil zemljo, kar bo koristilo pred- vsem za otavo in pašo, pa tu- di trta si je pomagala, saj je že čutila sušo.

Pri Škrku v Bajti ni vide- ti tradicionalnega »obršljanja«, a je na dvorišču vedno dosti avtov in motorjev, zlasti v nedeljah in praznikih. Očitno je, da Škrkovo vino, a zlasti teran ne potrebuje reklame, saj je vedno dovolj gostov, ki pridno praznično kozarce dobrega vina. Osmica bo od- prta dokler ne bo iztočeno vse vino.

GABRJE

Kakor smo že poročali, so pričeli v naši vasi urejati in asfaltirati cesto. V petek so jo zaprli za vozove, ker so pričeli posipati gramoz. Delo bo zelo dobro opravljeno. Naj- prej bodo nasuli plast gramoz- za in ga stlačili z valjarjem. Ko bo podlaga dovolj trdna, bodo cestišče šele prekrili z asfaltno.

KRIŽANKA

Besede pomenijo:

VODORAVNO: 1. nebesni pojav; 5. neviden, neopazen; 9. popravlja zobe; 14. središče vrtenja; 15. obrtnik; 17. argu- ment, pričevanje; 19. obrabek; 21. nadstropje; 23. izu- mrljo mongolsko ljudstvo; 25. doba, obdobje; 27. naslov, na- ziv; 28. tuje žensko ime; 30. pripovedno pesništvo; 32. žensko ime; 34. nagovarjam s ti- 36. ameriška gangsterska orga- nizacija; 38. zdravilna rastlina; 40. država v Aziji; 42. nepokoj, hrup; 44. dolina pod Trigla- vom; 46. predlog; 47. predlog; 48. žensko ime; 50. hunski voj- skovodja; 52. drag kamen; 54. del pohnitva; 56. ščit, zaščita; 58. jezero na Finskem; 60. a- besinski plemenski poglavar; 61. ženski okras, lepoticje; 63. na njem raste zeljnata glava; 65. glavno mesto evropske države; 67. ne priznavam; 69. zvezdec; 71. obrtnik; 73. glas- beni instrument, tudi denarna enota; 74. obdelovalci zemlje; 76. boginja starih Grkov; 78. razum, pamet; 80. samo ta; 82. pokrajina v stari Grčiji; 84. žensko ime; 86. nevidna živa, včasih koristna včasih škodljiva bit; 88. dodam kapljico; 90. kosček blaga ali tudi snega; 92. znak za kemično prvo srebro; 93. razpoložljivi, lju- bezenski pesnik; 95. češki pi- satelj; 97. vodna žival; 99. so- zvoč; 100. strah pred javnim nastopom; 101. velika glasbena skladba.

NAVPIČNO: 1. kadar; 2. šte- vilo; 3. žensko ime; 4. velike teže; 5. zadnji dve črki besede pod 79. navpično; 6. računski znak; 7. žensko ime; 8. dan v tednu; 9. predlog; 10. ki ne sega v širino, tesen; 11. če; 12. fin, nežen; 13. oblika pomož- nega glagola; 16. travnata ste- pa v tropskih krajih; 18. vreti; 20. snežni plaz; 22. sorodnica; 24. varjenja; 26. stroški naziv za ometa; 27. moško ime; 29. premoženje, lastnina; 31. pri- pednik ljudstva, ki je v starem veku živel na Apeninskem polotoku; 33. raztelesovalec; 35. mitološki letalec; 37. me- sto v Romuniji; 39. državna lastnina; 41. dolge povesti; 43. caranje; 45. arene v cirkusih; 49. država v Afriki; 51. kazal- ni zaimek; 53. v grškem baje- slovju Zevsova žena; 55. pre- bivaalec Asirije; 57. prebivalec Atike; 59. južno sadije; 62. bog starih Egipčanov; 64. ugleden, moder starec; 66. mesto ob francosko-španski meji; 68. sredstvo za pokaditev; 70. hit- ro se premikajoče, hitro ho- deče; 72. bojna ladja v sred- njem veku; 73. večja evropska reka; 75. vodne živali; 77. ka- zalni zaimek; 79. gmoia, mno- žina; 81. pripadnik ljudstva, ki je nekoč živel na naših tleh; 83. muslimanski duhovnik; 85. arabski knez; 87. turški fevda- lec; 89. uradni spis; 91. organ vida; 94. šesta in četrta črka

besede pod 27. navpično; 96. veznik; 98. znak za barij.

RESITEV KRIŽANKA IZ PREJSNE STEVILKE

VODORAVNO: 1. Fulda, 5. polistati, 13. kadar, 14. Pesaro, 15. huda, 17. dokaz, 18. te- sen, 19. aa, 21. novt, 23. Epir, 24. zatem, 25. noht, 27. lak, 28. ker, 29. Capek, 30. kabina, 32. Ra, 33. ar, 34. kemik, 35. topel, 36. TT, 38. sdrar, 39. pozen, 40. pero, 42. Istran, 44. ropel, 45. Danica, 47. prid, 48. Papet, 49. mitek, 51. TS, 52. poper, 53. pavec, 54. la, 55. Am, 57. trosim, 59. redar, 60. KUD, 61. lak, 63. atek, 64. so- cen, 65. luči, 66. frak, 68. as, 69. komar, 70. Lehar, 71. smet, 73. Trubar, 75. Dunaj, 76. pri- tiskam, 77. logar.

NAVPIČNO: 1. fakir, 2. u- dar, 3. laz, 4. dr, 5. pesek, 6. osem, 7. lan, 8. Ir, 9. sodoben, 10. ah, 11. tun, 12. idol, 13. Koper, 14. petek, 16. Avar, 17. Dekani, 18. tapir, 20. Ahil, 22. Ikar, 24. zaman, 25. napet, 26. Tn, 29. Cedad, 30. Kozel, 31. Ateneč, 34. korist, 35. Toper, 37. trik, 38. str, 39. povem, 40. pater, 41. oc, 43. SP, 44. zapik, 45. divan, 46. Agadir, 48. posesti, 49. veder, 50. half, 52. pota, 53. pečar, 54. lučaj, 56. Mars, 58. Ra, 59. roman, 60. kuhar, 62. kamp, 64. soba, 65. Lena, 67. ker, 69. Kuk, 70. lug, 72. ti, 74. rs, 75. do.

Pustolovščine T.C. in K.

ČITAJ SAM I PRIJA - PRIJATELJI TELU RAKAM PIŠE / PROČ OD TAKIH PRIJATELJEV!

Dragi Sam, v znanju nekaj surseli. V Pine Bluffu je neki Tex Wilker blufaj s Carsonom, ki se nekega mladca ne- Midijavom, ki pa ni nič manj nevaran od ostalih divok. Dva karavani Sam, hvala je k Jru in Billu, ker je potrpežno, da se ču- prež seštevamo. Indijanci ti bo povedal, kje sva morda z Carsonom. Priadi čimprej, John Rackam.

TO NI VAŽNO. POMISLIVA RAJE, KAKO BI ZAUSTAVILA OSTA- KURIRJA, DA BINE PRISLA DO NASLOV. LJENCEV. OUI, TO PA BO ZELO TEŽKO!

MORDA BI LAH- KO DOBILA NA- SLOVE VESTI REH- TIKOV, ČE BI PREKLEDALI DO- KUMENTE, KI VSA JIJI S CARSONOM NASLA NA RAKA MOVI FARMI...

VSE KAR SE POŠAKAJ I MORDAJE SPOMINIM SO. NAJIN SKATIRNI BI TRI IMENA VESTI: PINE BLUFF, KIMBALL, WINSTON TA DO NASLOV- IN KEOTA. TO JE VSE!

KAKO? POMAGAJ MI NA- LOŽITI TEGA TIPA NA KONJA IN POTEM HITRO V PINE BLUFF. MED POTJO TI BO OBRAZLOŽIM VSE!

ČEZ NEKAJ TRENTOV STI BILA TEX IN KIT SE NA POTI PROTI PINE BLUFFU...

IKAMOR STA PRIŠLA, ČEZ DVE UDI, USTA- VILA STA SE PRED ŽELEZNICO POSTOJO TI SPRAVI, JAZ PA OD- DAM BRZJAVKE. DOBIVA SE PRI- SERFU!

(Kadašjevanje sledi)

Alžirska vlada se posvetuje o odgovoru na nepopustljivost Pariza

Švicarski list o izjavah Bumendžela - V Parizu skušajo v uradnih krogih prikazati svoje ravnanje v rožnati luči

TUNIS, 2. — Alžirska vlada se je sestala danes v Tunisu in na seji sta dva alžirska predstavnika, ki sta se pogajala v Melunu, poročala o poteku teh pogajanj. Ministri so nato začeli skrbno proučevanje nastalega položaja. Predvidevajo, da bodo posvetovanja trajala nekaj dni.

Švicarski list «Gazette de Lausanne» objavlja danes nekatere izjave, ki jih je podal alžirski predstavnik Bumendžel dopisniku tega lista na letalu, s katerim se je vračal v Tunis.

«Odpotovati smo, da se razgovorimo o tehničnih pogojih za ustavitev sovražnosti», izjavi Bumendžel, toda ne o položaju ujetništva za predsednika Ferhata Abasa. Predstavniki francoske vlade so bili zelo vljudni, vendar pa se sed nikoli ni stali. Prišli smo do tega, da si sporazumno nismo stisnili roke. Nikoli ni bilo skupnega kosila in tudi ne pravih iskrenih razgovorov. Vstopili smo v kletko, v celico. Res si nismo niti trenutek predstavljali, da nas bodo takoj izpustili. Briti v Parizu, v takih pogojih je kakor da ne bi bili zapustili Tunisa. Razen tega, po pravi povedano, nismo šli v Pariz, temveč v Melun in smo samo ob prihodu ter ob odhodu prestopili ograjo nekake zgodovinske bivanja.

Nismo zahtevali sestanka, toda vsaj stike da bi pripravili nekaj novega. Nismo našli tona govora od 14. junija. Pogrešajo izvidniško letalo ZDA

WIESBADEN, 2. — Poveljstvo ameriških letalskih sil v Evropi je sporočilo, da pogrešajo od večerj eno od ameriških izvidniških letal «RB-47», ki je odletelo z oporišča v Veliki Britaniji. Letalo je odletelo na izvidniški polet nad Severni ocean severno od Norveške. Trdijo, da je imelo letalo nalogo vrstiti meteorološke razporednice in snemati fotografije. Letalo bi se moralo vrniti sinoči ob 22. ali 23. uri. Nekaj trenutkov prej so zgubili letalski stik z njim. V letalu je bilo šest članikov. Predstavniki ameriških letalskih sil se izjavi, da se mu ne zdi verjetno, da bi letalo bilo nad sovjetsko ozemlje. V Wiesbadnu zatrjujejo, da letalo ni imelo v nacistu letenja nad kopnim. Bojijo se, da je padlo v morje med Spitzbergom in sovjetskimi polotokom Kola.

7 dni v svetu

(Nadaljevanje z 2. strani)

da bi se pogajali o tehničnih pogojih za prekinitev ognja, ne pa o statusu letal. Nismo zahtevali sestanka, temveč vsaj stike za doseg nekega novega. Predložili pa so nam trde pogoje in dodali, da ne gre za čisto in enostavno kapitulacijo... Lahko se torej reče, da so se pripravljali na kapitulacijo. Nismo zahtevali sestanka, temveč vsaj stike za doseg nekega novega. Predložili pa so nam trde pogoje in dodali, da ne gre za čisto in enostavno kapitulacijo... Lahko se torej reče, da so se pripravljali na kapitulacijo.

Medtem pa levičarski sindikati v Franciji zahtevajo nadaljevanje pogajanj. Vse organizacije razen «Force Ouvrieres» pa so podpisale izjavo v tem smislu in poudarile, da obodo odgovoriti z vsemi sredstvi in tudi s splošno stavko na slaherno akcijo sile ali na državni udar, ki bi skušal onemogočiti možnost miru v Alžiriji.

Vse kaže, da je de Gaulle popustil pod pritiskom ekstremistov, čeprav so bile prejšnje zveze v vseh stelah francoskih mestih demonstracije v prid miru v Alžiriji. Udeležili so se jih pripadniki levičarskih strank in sindikalnih organizacij, prišlo pa je tudi do manjših spopadov s policijo. Biloš predsednik vlade Guy Mollet je izdal poziv za ustanovitev kartela levice (brez komunistov), ker nastaja po njegovem mnenju resna nevarnost nasilne akcije ultraraz, da bi se skušali polastiti oblasti; zato je nujno potrebno nadaljevati pogajanja in pripraviti hkrati odgovor demokratičnim silam na morebitni udar ekstremističnih elementov.

Gospodarski pritisk ZDA na Kubo

Gospodarska vojna med ZDA in Kubo se nadaljuje. ZDA izvajajo velik pritisk na Kubo v upanju, da jim bo uspelo zrušiti sedanjega prednjega režim Fidela Castra, ki ameriškim velekapitalistom in poslovnim ljudem ni po godu. V senatu razprajo o zakonu, ki daje pred-

sedniku Eisenhowerju popolno pooblastilo, da sme drastično zmanjšati uvoz kubanskega sladkorja v ZDA. Ameriška vlada je poslala organizaciji ameriških držav spomenico, s katero obvestuje kubansko vlado, da celotno kubansko gospodarstvo, ki je bilo v letu 1958, ni bilo v stanju, da bi se moglo samostojno opirati. ZDA so predložile tudi ameriški družba «Esso» in britanska družba «Shell». Zato je kubanska vlada odredila, da sega teh družb, ki sedaj obratujejo pod kubanskim vodstvom. To je kubanska vlada odredila na podlagi zakona iz leta 1938, ki nalaga rafinerijam na Kubi, da morajo dati prednost rafiniranju petroleja, ki je državna last.

V ZDA so odgovorili s tem, da so odredili ukinitve uvoza surovega petroleja iz Venezuele za račun omenjenih družb. V ameriških izvidniških krogih upajo, da bodo s tem paralizirali kubanske termoelektrične centrale, ki dajejo električno energijo vsemu otoku. Toda predstavniki kubanske vlade je izjavil, da je SZ sporočila, da bi lahko dobavljala Kubi celotno potrebo surovega petroleja. Za sedaj ji dobavlja četrtino njenih potreb.

Zaključeni imperialisti in vojni hujskari v Washingtonu so seveda ostro reagirali na upravičen sklep kubanske vlade. V predstavniki zbornice je neki predstavnik šel tako daleč, da je celo zahteval ameriško vojaško invazijo Kube, nekateri pa so zahtevali gospodarske sankcije proti otoku. ZDA upajo, da bodo z zmanjšanjem uvoza kubanskega sladkorja prisilili Fidela Castra na kapitulacijo. Toda kubanski voditelji poudarjajo, da se revolucija ni izročila zato, da bi služila tujim interesom, temveč zato, da služi ljudstvu in ga ščiti pred tujimi in domašimi izkoriščalci. Zato bodo odločno branili vse dosedanje pridobitve.

V mednarodnih krogih francoske prestolnice izključujejo, da bi se moglo alžirsko vprašanje naglo rešiti. Poudarjajo, da so za to potrebni dolgi in spretni napori.

Tajnik SFIO Mollet pa je skušal danes na kongresu stranke ugoditi spor med letim krilom, ki se zavzema za takojšnjo politično posojanja z Alžiriji, in desnim krilom, ki hoče, da bi se pogajanja omejila samo na vojaško plat. Mollet je izrekel zvestost alžirski politiki de Gaulle in menil, da je dolžnost predstojstva, da ne ostanejo pasivni ter pokrijejo s svojimi glasom glas vseh nasprotnikov predsednika republike.

Zavzel se je za srednjo pot, vendar pa ni hotel že vnaprej obrazložiti, kakšna naj bi bila pogajanja. Na koncu je izrekel prepričanje, da bo prevladala rešitev «alžirske Alžirije», kakor je to omenil de Gaulle.

Poudaril je, da v Franciji danes nihče ne verjame v vojaško rešitev v Alžiriji. Pripomnil je: «Tudi, če bi se lahko dosegla vojaška zmag, se ne bi mogla izključiti politična rešitev, ki bi jo sprejelo prebivalstvo. Drugače bi se morali naši sinovi in naši nasledniki vrniti na bojišče v Alžirijo».

LONDON, 2. — Stanje Aneurina Bevana se je nenadoma poslabšalo zaradi komplikacij v zvezi z operacijo lanskega decembra. Preteklo noč se je njegovo stanje tako poslabšalo, da se je onesvestil.

RIM, 2. — Palmiro Togliatti se je danes vrnil iz Moskve skupno s poslanke Leonilde Jetti in z njeno hčerko Mariso.

Spornost o Cipru danes parafiran?

NIKOZIJA, 2. — Vprašanja, ki so jih rešili pri pogajanjih o Cipru so: 1. Besedilo pogodbe, ki se tiče ustanovitve ciperske republike. 2. Obsežnost oporišč, ki bodo ostala pod britansko suverenostjo. 3. Prihodnost teh oporišč. 4. Sistem upravljanja v notranjosti oporišč. 5. Angleška finančna pomoč ciperski republiki. Velika Britanija bo dala finančno pomoč 12 milijonov šterlingov za prvih pet let ter bo plačala razne obveznosti v skupnem znesku dveh milijonov 340 tisoč šterlingov. Makarios je izjavil, da bi pogodbo o ustanovitvi republike lahko parafiral jutri.

LONDON, 2. — Stanje Aneurina Bevana se je nenadoma poslabšalo zaradi komplikacij v zvezi z operacijo lanskega decembra. Preteklo noč se je njegovo stanje tako poslabšalo, da se je onesvestil.

RIM, 2. — Palmiro Togliatti se je danes vrnil iz Moskve skupno s poslanke Leonilde Jetti in z njeno hčerko Mariso.

Spornost o Cipru danes parafiran?

NIKOZIJA, 2. — Vprašanja, ki so jih rešili pri pogajanjih o Cipru so: 1. Besedilo pogodbe, ki se tiče ustanovitve ciperske republike. 2. Obsežnost oporišč, ki bodo ostala pod britansko suverenostjo. 3. Prihodnost teh oporišč. 4. Sistem upravljanja v notranjosti oporišč. 5. Angleška finančna pomoč ciperski republiki. Velika Britanija bo dala finančno pomoč 12 milijonov šterlingov za prvih pet let ter bo plačala razne obveznosti v skupnem znesku dveh milijonov 340 tisoč šterlingov. Makarios je izjavil, da bi pogodbo o ustanovitvi republike lahko parafiral jutri.

LONDON, 2. — Stanje Aneurina Bevana se je nenadoma poslabšalo zaradi komplikacij v zvezi z operacijo lanskega decembra. Preteklo noč se je njegovo stanje tako poslabšalo, da se je onesvestil.

RIM, 2. — Palmiro Togliatti se je danes vrnil iz Moskve skupno s poslanke Leonilde Jetti in z njeno hčerko Mariso.

Spornost o Cipru danes parafiran?

NIKOZIJA, 2. — Vprašanja, ki so jih rešili pri pogajanjih o Cipru so: 1. Besedilo pogodbe, ki se tiče ustanovitve ciperske republike. 2. Obsežnost oporišč, ki bodo ostala pod britansko suverenostjo. 3. Prihodnost teh oporišč. 4. Sistem upravljanja v notranjosti oporišč. 5. Angleška finančna pomoč ciperski republiki. Velika Britanija bo dala finančno pomoč 12 milijonov šterlingov za prvih pet let ter bo plačala razne obveznosti v skupnem znesku dveh milijonov 340 tisoč šterlingov. Makarios je izjavil, da bi pogodbo o ustanovitvi republike lahko parafiral jutri.

LONDON, 2. — Stanje Aneurina Bevana se je nenadoma poslabšalo zaradi komplikacij v zvezi z operacijo lanskega decembra. Preteklo noč se je njegovo stanje tako poslabšalo, da se je onesvestil.

RIM, 2. — Palmiro Togliatti se je danes vrnil iz Moskve skupno s poslanke Leonilde Jetti in z njeno hčerko Mariso.

Spornost o Cipru danes parafiran?

NIKOZIJA, 2. — Vprašanja, ki so jih rešili pri pogajanjih o Cipru so: 1. Besedilo pogodbe, ki se tiče ustanovitve ciperske republike. 2. Obsežnost oporišč, ki bodo ostala pod britansko suverenostjo. 3. Prihodnost teh oporišč. 4. Sistem upravljanja v notranjosti oporišč. 5. Angleška finančna pomoč ciperski republiki. Velika Britanija bo dala finančno pomoč 12 milijonov šterlingov za prvih pet let ter bo plačala razne obveznosti v skupnem znesku dveh milijonov 340 tisoč šterlingov. Makarios je izjavil, da bi pogodbo o ustanovitvi republike lahko parafiral jutri.

LONDON, 2. — Stanje Aneurina Bevana se je nenadoma poslabšalo zaradi komplikacij v zvezi z operacijo lanskega decembra. Preteklo noč se je njegovo stanje tako poslabšalo, da se je onesvestil.

RIM, 2. — Palmiro Togliatti se je danes vrnil iz Moskve skupno s poslanke Leonilde Jetti in z njeno hčerko Mariso.

Spornost o Cipru danes parafiran?

NIKOZIJA, 2. — Vprašanja, ki so jih rešili pri pogajanjih o Cipru so: 1. Besedilo pogodbe, ki se tiče ustanovitve ciperske republike. 2. Obsežnost oporišč, ki bodo ostala pod britansko suverenostjo. 3. Prihodnost teh oporišč. 4. Sistem upravljanja v notranjosti oporišč. 5. Angleška finančna pomoč ciperski republiki. Velika Britanija bo dala finančno pomoč 12 milijonov šterlingov za prvih pet let ter bo plačala razne obveznosti v skupnem znesku dveh milijonov 340 tisoč šterlingov. Makarios je izjavil, da bi pogodbo o ustanovitvi republike lahko parafiral jutri.

LONDON, 2. — Stanje Aneurina Bevana se je nenadoma poslabšalo zaradi komplikacij v zvezi z operacijo lanskega decembra. Preteklo noč se je njegovo stanje tako poslabšalo, da se je onesvestil.

RIM, 2. — Palmiro Togliatti se je danes vrnil iz Moskve skupno s poslanke Leonilde Jetti in z njeno hčerko Mariso.

Jutri bo na vrsti pravično zastopstvo v javnih službah

Zasedanje se bo verjetno zaključilo konec tedna - Poročilo o razgovorih Tito-Karamanlis

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 2. — Jugoslovansko-italijanski mešani odbor za manjšinska vprašanja je nadaljeval danes v zračju medsebojnega razumevanja z razpravo o vprašanjih, ki so na dnevnem redu. Zaradi diskrecije članov odbora niso znane podrobnosti razprave; kljub temu pa prevladuje vtis, da poteka v boljsem ozračju, kot pa je bilo na zadnjem zasedanju v Rimu, kar obeta, da bodo tudi sklepi oziroma priporočila obema vladama konkretna in da bodo prispevala k izboljšanju položaja obeh manjšin.

Po tempu dela odbora, ki zaseda vsak dan od 9. do 13. ure, skoraj brez odmora in po ozračju, ki prevladuje od prvega dne zasedanja se lahko sklepa, da je razprava o letstvu in o vprašanju imen in priimkov praktično zaključena in da bo odbor v ponedeljek načel vprašanje pravične udeležbe pripadnikov narodnih skupin pri sprejemu v javne službe. Ni izključeno, da bo odbor v ponedeljek, najkasneje v torek, končal z razpravo vseh točk dnevnega reda in da bo v sredo pričel s sestavo zapisnika in z delom v zvezi s formulacijo priporočil, tako da se lahko pričakuje, da bo odbor do konca prihodnjega tedna končal svoje delo.

Iz Pulja poročajo, da so se končali jugoslovansko-grški uradni razgovori na Brionih. V skupnem poročilu se ugotavlja, da sta se obe vladi sporazumeli — v primeru potrebe — pomagati vsak napor usmerjen na udržitveni miru in mednarodne varnosti. V ta namen je bil poudarjen namen vsake pobude, ki bi ustvarila ozračje zaupanja in pri razširvi vprašanja razorožitve. Istočasno je bilo izraženo pričanje, da so Združeni narodi napredovali, za vzpostavitev neobhodnega zaupanja v svetlo. Obe vladi soglasata, da so srednje in male

države v stanju, da na učinkovit način prispevajo k uresničenju teh ciljev. Vladi podpirajo ustanovitve novih držav, ki lahko prispevajo k istim ciljem.

Zastopniki Grčije in Jugoslavije so podprli rezultate dosežene v dvostranskem sodelovanju in ugotovili, da sodelovanje daje nove možnosti, zato je bilo sklenjeno, da se podvzamejo konkretni ukrepi za sodelovanje na vseh področjih, posebno na področju gospodarstva in turizma v skladu z razvojem dobrih

seoskih odnosov. Konkretna ukrepa za uresničenje tega sodelovanja bodo predložile ustrezne komisije, ki bodo v kratkem ustanovljene. Upoštevajoč, da se je pokazalo, da je sodelovanje ne samo plodno, temveč da predstavlja stabilnost miru na Balkanu, so zastopniki Grčije in Jugoslavije potrdili odločnost obeh vlad, da še bolj razvijejo prednosti tega sodelovanja v interesu obstoječih prijateljskih odnosov in v korist mednarodnih odnosov in miru.

Danes opoldne je bil predsednik grške vlade gost na kosilu pri predsedniku republike maršalu Titu. Grška delegacija, pod vodstvom Karamanlisa odhaja jutri okrog polidine za letalom v Atene. Italijanska parlamentarna delegacija je obiskala danes tovarno vagonov in železniških konstrukcij v Smederevu in Smederevski Palanci. V razgovorih s predsednikom okrajnega ljudskega odbora so se gostje zanimali za komunistni sistem in za odnose med podjetji in komunjo. Parlamentarci odidejo jutri iz Beograda.

B. B.

Iveković o govoru N. Hruščeva v Bukarešti

Za «Mednarodno politiko» je napisal Mladen Iveković članek, v katerem odgovarja na izjave Hruščeva, češ da Jugoslavija ne vodi izvenblokovske politike. «Napadati Jugoslavijo — piše list —, da vodi blokovo politiko v trenutku, ko ona z vso svojo aktivnostjo v mednarodnem položaju dokazuje prav nasprotno, predstavlja »medvedjo uslugi« politiki koeksistence.

Iveković ugotavlja, da tak odnos do Jugoslavije posredno zadeva tudi druge izvenblokovske države in škoduje uveljavljanju načel, za katere se zavzema Hruščev. Isto-

časno pa Iveković ocenjuje pozitivno tisti del govora Hruščeva, v katerem je obsodil pojmovanje o neizogibnosti revolucionarnih vojn proti imperializmu in je na ta način načelno obračunal z doloceno pojmovanjen v politiki, ki je v nasprotju z načeli politike miroljubne koeksistence. Iveković poudarja, da je v govoru Hruščeva najbolj vznemirljivo to, da je teoretično in praktično obdelal »politiko miroljubne koeksistence« in jo puščanja napetosti, ki jo želi izjaviti sovjetska vlada in to prav ob neuspehu pariske konference in s poudarjanjem dvomov z raznih strani v pravilnost take politike. Iveković poudarja, da zunanji politična orientacija in praktična jugoslovanska politika popolnoma soglasata z orientacijo sovjetske vlade. Zato so trditve Hruščeva na račun Jugoslavije v nasprotju s stvarnostjo, kajti Jugoslavija in vse izvenblokovske države dajejo in so dajale največjo podporo mnogim pobudam sovjetske vlade v smeri likvidacije hladne vojne in sporazumevanja, kar je dokazal tudi nedavni sestanek Tito-Naser.

7. drugim članku obsoja »Mednarodna politika« stališče nekaterih socialističnih in demokratičnih gibanj v Zahodni Evropi, ki so zasledile s protikomunizmom in političnim gibanjem v družbene spremembe, ko odklanjajo sodelovanje z naprednimi gibanji. »Podobne pojave v svetu, piše list, se najpogosteje v komunizmičnih gibanjih. Obremenjeni s doktrinarnostjo in dogmatizmom, vidijo nekateri krogi v komunističnih gibanjih, pod vodstvom Kitajske, izhod iz lastnih težav in težav sveta v zaostrižni mednarodni odnos. List obsoja taka stališča in poudarja, da se na ta način neposredno pomaga reakcionarnim in napadnim silam, ki v vojni vidijo svoje koristi in perspektive svoje obstanka.

AVTOMOTOR IMPORT-EXPORT Nadomestni deli italijanskih, nemških, angleških in ameriških avtomobilov, DIESEL motorjev in traktorjev. Trieste - Trst, Via Udine 15 tel. 30-197 30198

OSTUNI AUTO - MOTO TRST, Ul. Machiavelli št. 28 Predstavnik Ducati, Morini je Aeromachi Sista Abachi Prodaja nove in rabljene avtomobile in motocikle. Prodaja menjalne in vse druge dele za vse vrste motokiclov

TURISTI AVTOMOBILISTI Avto delavnica OLIMPIA Moderna postaja za pranje in mazanje Mehanična delavnica Skrbna popravila po zelo ugodnih cenah Trst, Ul. Vespucci 4, tel. 53410

AVTOPREVOZ Rihard Cunja Trst, Strada dei Friuli št. 289 Tel. 35-379 TOVARNI PREVOZI ZA TU IN INOZEMSTVO KONKURENCNE CENE

Brivski in damski salon Stanko Devetak NABREŽINA št. 156, tel. 20123 se vladno priporoča

PRAVKAR JE IZSEL DOLGO PRICAKOVANI ANTON BAJEC — PAVLE KALAN

ITALJANSKO-SLOVENSKI SLOVAR Obsega 800 strani, cena je 1.400 lir DOBITE GA V SLOVENSKIH KNJIGARNAH V TRSTU IN GORICI

MOTOM 48 CCM LIR 97.000.-- IZREDNA CENA ZA JUGOSLAVIJO Zastopnik: MOTO GILERA MOTOM ITALIANA

PRITIKLINE in nadomestni deli za vse motorje DOBAVE ZA MOTORJE MOSCHION & FRISORI TRST, ul. Valdivrivo 36 in Ul. XXX. Ottobre 11. Tel. 24-475

Hotel CENTRAL Portorož tel. 6138, s svojo edinstveno lego ob morju nudi prijetno letovanje. Prvorazredna kuhinja, istrske specialitete. Dnevno godba in ples.

AVTOTURISTIČNO PODJETJE «SLAVNIK» KOPER Vsi turistični službo in tovarni promet preko svojih poslovalnic v Portorožu, Piranu, Kopru (avtobusna postaja), Ljubljani, Zagrebu in na Reki. Vadržuje domače in mednarodne avtobusne proge.

Očistite svetovno znano POSTOJSKO JAMO Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16. — in 17.30 Izredni obiski: po dogovoru z upravo.

Zasedanje mešanega odbora za Posebni statut v Beogradu

Jutri bo na vrsti pravično zastopstvo v javnih službah

Zasedanje se bo verjetno zaključilo konec tedna - Poročilo o razgovorih Tito-Karamanlis

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 2. — Jugoslovansko-italijanski mešani odbor za manjšinska vprašanja je nadaljeval danes v zračju medsebojnega razumevanja z razpravo o vprašanjih, ki so na dnevnem redu. Zaradi diskrecije članov odbora niso znane podrobnosti razprave; kljub temu pa prevladuje vtis, da poteka v boljsem ozračju, kot pa je bilo na zadnjem zasedanju v Rimu, kar obeta, da bodo tudi sklepi oziroma priporočila obema vladama konkretna in da bodo prispevala k izboljšanju položaja obeh manjšin.

Po tempu dela odbora, ki zaseda vsak dan od 9. do 13. ure, skoraj brez odmora in po ozračju, ki prevladuje od prvega dne zasedanja se lahko sklepa, da je razprava o letstvu in o vprašanju imen in priimkov praktično zaključena in da bo odbor v ponedeljek načel vprašanje pravične udeležbe pripadnikov narodnih skupin pri sprejemu v javne službe. Ni izključeno, da bo odbor v ponedeljek, najkasneje v torek, končal z razpravo vseh točk dnevnega reda in da bo v sredo pričel s sestavo zapisnika in z delom v zvezi s formulacijo priporočil, tako da se lahko pričakuje, da bo odbor do konca prihodnjega tedna končal svoje delo.

Iz Pulja poročajo, da so se končali jugoslovansko-grški uradni razgovori na Brionih. V skupnem poročilu se ugotavlja, da sta se obe vladi sporazumeli — v primeru potrebe — pomagati vsak napor usmerjen na udržitveni miru in mednarodne varnosti. V ta namen je bil poudarjen namen vsake pobude, ki bi ustvarila ozračje zaupanja in pri razširvi vprašanja razorožitve. Istočasno je bilo izraženo pričanje, da so Združeni narodi napredovali, za vzpostavitev neobhodnega zaupanja v svetlo. Obe vladi soglasata, da so srednje in male

države v stanju, da na učinkovit način prispevajo k uresničenju teh ciljev. Vladi podpirajo ustanovitve novih držav, ki lahko prispevajo k istim ciljem.

Zastopniki Grčije in Jugoslavije so podprli rezultate dosežene v dvostranskem sodelovanju in ugotovili, da sodelovanje daje nove možnosti, zato je bilo sklenjeno, da se podvzamejo konkretni ukrepi za sodelovanje na vseh področjih, posebno na področju gospodarstva in turizma v skladu z razvojem dobrih

seoskih odnosov. Konkretna ukrepa za uresničenje tega sodelovanja bodo predložile ustrezne komisije, ki bodo v kratkem ustanovljene. Upoštevajoč, da se je pokazalo, da je sodelovanje ne samo plodno, temveč da predstavlja stabilnost miru na Balkanu, so zastopniki Grčije in Jugoslavije potrdili odločnost obeh vlad, da še bolj razvijejo prednosti tega sodelovanja v interesu obstoječih prijateljskih odnosov in v korist mednarodnih odnosov in miru.

Danes opoldne je bil predsednik grške vlade gost na kosilu pri predsedniku republike maršalu Titu. Grška delegacija, pod vodstvom Karamanlisa odhaja jutri okrog polidine za letalom v Atene. Italijanska parlamentarna delegacija je obiskala danes tovarno vagonov in železniških konstrukcij v Smederevu in Smederevski Palanci. V razgovorih s predsednikom okrajnega ljudskega odbora so se gostje zanimali za komunistni sistem in za odnose med podjetji in komunjo. Parlamentarci odidejo jutri iz Beograda.

B. B.

Iveković o govoru N. Hruščeva v Bukarešti

Za «Mednarodno politiko» je napisal Mladen Iveković članek, v katerem odgovarja na izjave Hruščeva, češ da Jugoslavija ne vodi izvenblokovske politike. «Napadati Jugoslavijo — piše list —, da vodi blokovo politiko v trenutku, ko ona z vso svojo aktivnostjo v mednarodnem položaju dokazuje prav nasprotno, predstavlja »medvedjo uslugi« politiki koeksistence.

Iveković ugotavlja, da tak odnos do Jugoslavije posredno zadeva tudi druge izvenblokovske države in škoduje uveljavljanju načel, za katere se zavzema Hruščev. Isto-

časno pa Iveković ocenjuje pozitivno tisti del govora Hruščeva, v katerem je obsodil pojmovanje o neizogibnosti revolucionarnih vojn proti imperializmu in je na ta način načelno obračunal z doloceno pojmovanjen v politiki, ki je v nasprotju z načeli politike miroljubne koeksistence. Iveković poudarja, da je v govoru Hruščeva najbolj vznemirljivo to, da je teoretično in praktično obdelal »politiko miroljubne koeksistence« in jo puščanja napetosti, ki jo želi izjaviti sovjetska vlada in to prav ob neuspehu pariske konference in s poudarjanjem dvomov z raznih strani v pravilnost take politike. Iveković poudarja, da zunanji politična orientacija in praktična jugoslovanska politika popolnoma soglasata z orientacijo sovjetske vlade. Zato so trditve Hruščeva na račun Jugoslavije v nasprotju s stvarnostjo, kajti Jugoslavija in vse izvenblokovske države dajejo in so dajale največjo podporo mnogim pobudam sovjetske vlade v smeri likvidacije hladne vojne in sporazumevanja, kar je dokazal tudi nedavni sestanek Tito-Naser.

7. drugim članku obsoja »Mednarodna politika« stališče nekaterih socialističnih in demokratičnih gibanj v Zahodni Evropi, ki so zasledile s protikomunizmom in političnim gibanjem v družbene spremembe, ko odklanjajo sodelovanje z naprednimi gibanji. »Podobne pojave v svetu, piše list, se najpogosteje v komunizmičnih gibanjih. Obremenjeni s doktrinarnostjo in dogmatizmom, vidijo nekateri krogi v komunističnih gibanjih, pod vodstvom Kitajske, izhod iz lastnih težav in težav sveta v zaostrižni mednarodni odnos. List obsoja taka stališča in poudarja, da se na ta način neposredno pomaga reakcionarnim in napadnim silam, ki v vojni vidijo svoje koristi in perspektive svoje obstanka.

AVTOMOTOR IMPORT-EXPORT Nadomestni deli italijanskih, nemških, angleških in ameriških avtomobilov, DIESEL motorjev in traktorjev. Trieste - Trst, Via Udine 15 tel. 30-197 30198

OSTUNI AUTO - MOTO TRST, Ul. Machiavelli št. 28 Predstavnik Ducati, Morini je Aeromachi Sista Abachi Prodaja nove in rabljene avtomobile in motocikle. Prodaja menjalne in vse druge dele za vse vrste motokiclov

TURISTI AVTOMOBILISTI Avto delavnica OLIMPIA Moderna postaja za pranje in mazanje Mehanična delavnica Skrbna popravila po zelo ugodnih cenah Trst, Ul. Vespucci 4, tel. 53410

AVTOPREVOZ Rihard Cunja Trst, Strada dei Friuli št. 289 Tel. 35-379 TOVARNI PREVOZI ZA TU IN INOZEMSTVO KONKURENCNE CENE

Brivski in damski salon Stanko Devetak NABREŽINA št. 156, tel. 20123 se vladno priporoča

PRAVKAR JE IZSEL DOLGO PRICAKOVANI ANTON BAJEC — PAVLE KALAN

ITALJANSKO-SLOVENSKI SLOVAR Obsega 800 strani, cena je 1.400 lir DOBITE GA V SLOVENSKIH KNJIGARNAH V TRSTU IN GORICI

MOTOM 48 CCM LIR 97.000.-- IZREDNA CENA ZA JUGOSLAVIJO Zastopnik: MOTO GILERA MOTOM ITALIANA

PRITIKLINE in nadomestni deli za vse motorje DOBAVE ZA MOTORJE MOSCHION & FRISORI TRST, ul. Valdivrivo 36 in Ul. XXX. Ottobre 11. Tel. 24-475

Hotel CENTRAL Portorož tel. 6138, s svojo edinstveno lego ob morju nudi prijetno letovanje. Prvorazredna kuhinja, istrske specialitete. Dnevno godba in ples.

AVTOTURISTIČNO PODJETJE «SLAVNIK» KOPER Vsi turistični službo in tovarni promet preko svojih poslovalnic v Portorožu, Piranu, Kopru (avtobusna postaja), Ljubljani, Zagrebu in na Reki. Vadržuje domače in mednarodne avtobusne proge.

Očistite svetovno znano POSTOJSKO JAMO Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16. — in 17.30 Izredni obiski: po dogovoru z upravo.

Auriolov protest proti politiki de Gaulle

TOULOUSE, 2.